

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCEVE

U D H E Z I M

Nr. 6, datë 10. 02. 2004

**PER MARREVESHJET BILATERALE PER SHMAGJEN E TAKSIMIT TE DYFISHTE DHE
PARANDALIMIN E EVAZIONIT FISKAL**

Në mbështetje të nenit 102, pika 4 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë dhe në zbatim të ligjit nr.8560 datë 22.12.1999 “Për Proçedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë” (nenet 10 dhe 24), në zbatim të Marrëveshjeve bilaterale të përfunduara nga Republika e Shqipërisë për shmangjen e taksimit të dyfishtë dhe parandalimin e evazionit fiskal (lista e marrëveshjeve bashkangjitur) të cilat janë nënshkruar dhe kanë hyrë në fuqi në përputhje me dispozitat e Ligjit nr.8371 datë 09.07.1998 “Për Lidhjen e Marrëveshjeve dhe Traktateve Ndërkombëtare”, Ministri i Financave,

UDHEZON:

1. Baza ligjore për përfundimin e marrëveshjeve për eliminimin e taksimit të dyfishtë.

Në zbatim të ligjit nr.8560 datë 22.12.1999 “Për Proçedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë” (Neni 10), Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve ka negociuar një sërë marrëveshjesh ndërkombëtare për eliminimin e tatimeve të dyfishta (marrëveshje tatimore), të cilat janë nënshkruar dhe kanë hyrë në fuqi në përputhje me dispozitat e Ligjit nr.8371 datë 9.7.1998 “Për Lidhjen e Marrëveshjeve dhe Traktateve Ndërkombëtare”. Në bazë të Nenit 24 të Ligjit “Për Proçedurat Tatimore në Republikën e Shqipërisë”, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve gjithashtu ka për detyrë administrimin dhe zbatimin e dispozitave të marrëveshjeve ndërkombëtare tatimore dhe përfaqsimin e vendit në bashkëpunimin dhe zgjidhjen e konflikteve me autoritetet tatimore të vendeve të tjera.

2. Sqarime të përgjithshme lidhur me taksimin e dyfishtë dhe Marrëveshjet Tatimore.

Çdo vend është i lirë të zgjedhë, krijojë, adoptojë dhe të zbatojë një sistem tatimor që ti përshtatet nevojave dhe zhvillimit të tij. Por, megjithë veçoritë që mund të kenë, sistemet tatimore përgjithsisht mbështeten në disa parime bazë, që janë krijuar me kohë dhe janë përsosur vazhdimisht nga zhvillimet botërore në teorinë dhe praktikën qindra vjeçare tatimore. Në funksion të qëllimit të këtij Udhezimi, në vijim, do të sqarohet dy nga parimet më të rëndësishme ku janë mbështetur legjislacionet tatimore në shumicën e vendeve të botës:

2.1. Parimi i Rezidencës. Termi "rezident", që në kuptimin e ngushtë do të thotë "banor i përhershëm", në gjuhën tatimore përdoret për të treguar individët apo shoqëritë (personat juridikë), të cilët në bazë të kriterëve të përcaktuara në legjislacionin e një shteti, konsiderohen subjekte tatimore të atij shteti, me përgjegjësi të plotë tatimore në atë shtet. Pra në kuptimin fiskal rezidenca e një tatimpaguesi lidhet me

“vendbanimin e përhershëm për efekt tatimi” prandaj në disa vende për të shprehur rezidencën tatimore përdoret termi “vendbanim fiskal”. Në përgjithsi, përcaktimi i residencës (vendbanimit fiskal) të tatimpaguesve në legjislacionet tatimore bazohet në kriteret e mëposhtëme:

a) Për personat juridikë (shoqëritë):

- vendi ku ndodhet selia qendrore apo vendi i drejtimit efektiv të shoqërisë, pra shteti në territorin e të cilit ndodhet administrata qendrore e shoqërisë, ku zakonisht mbledhet dhe merr vendimet e biznesit bordi drejtues i shoqërisë;

-vendi i themelimit apo inkuorporimit, pra vendi në bazë të legjislacionit të të cilit shoqëria (kompania) është themeluar dhe regjistruar për të ushtruar aktivitetin si person juridik.

a) Për individët:

- vendi ku individ ka një banesë të përhershme në dispozicion të tij;

-vendi ku interesat e tij jetike janë të lidhura më ngushtë (ku ka familjen dhe interesat ekonomike);

-vendi ku ai qëndron fizikisht në pjesën më të madhe të vitit (më shumë se 183 ditë), etj.

Në bazë të këtyre kriterëve përcaktohet shteti ku ndodhet "vendbanimi fiskal" apo "rezidenca" e shoqërisë apo e individit për pasojë edhe detyrimi i plotë për të paguar tatimet në atë shtet.

Në Ligjin tonë nr.8438, datë 28.12.1998 “Për Tatimin mbi të Ardhurat” (i ndryshuar), Neni 3, një individ konsiderohet resident tatimor Shqiptar nëse ka një vendbanim të qëndrueshëm në territorin e Republikës së Shqipërisë ose kur qëndron në Republikën e Shqipërisë për një periudhë që në total kalon 183 ditë gjatë një viti kalendarik, ndërsa një person juridik konsiderohet resident Shqiptar kur ka vendin e menaxhimit dhe selinë Qendrore në Republikën e Shqipërisë.

Në bazë të "parimit të rezidencës" përparësi në trajtimin tatimor i jepet subjekteve dhe jo vendit ku realizohen të ardhurat. Të gjithë subjektet që konsiderohen rezidentë tatimorë të një shteti (që plotësojnë kriteret e vendosura për këtë qëllim nga legjislacioni i këtij shteti), qofshin individë apo persona juridikë (shoqëri), duhet të taten në këtë shtet për të gjitha të ardhurat që ato përfitojnë brenda apo jashtë territorit të atij shteti, pra edhe në vende të tjera. Një tatim i tillë quhet tatim mbi baza botërore ose tatim i rezidentëve për të ardhurat e realizuara në shkallë botërore. (Në Ligjin Shqiptar “Për tatimin mbi të Ardhurat” ky parim mishërohet në Nenin 7, paragrafi 1 për individët, dhe në Nenin 17, paragrafi 1 për personat juridikë).

2.2. Parimi i Burimit. Sipas këtij parimi të ardhurat apo fitimet e krijuara (realizuara) në një shtet, duhet të taten në këtë shtet pavarësisht nëse subjekti (individ ose shoqëria) janë ose jo rezidentë të këtij shteti. Po kështu, në bazë të parimit të burimit, pasuritë e ndodhura në një shtet (tokë, ndërtesa, etj.) duhet të taten në këtë shtet, pamvarësisht nëse pronari i tyre është ose jo rezident i këtij shteti. Pra parimi i burimit i jep përparësi vendit ku "prodhohen", krijohen të ardhurat ose ku janë vendosur pasuritë, pamvarësisht se këto të ardhura mund të përfitohen ose këto pasuri mund të zotërohen nga individë ose shoqëri të huaja, pra "jo rezidentë" të atij vendi. Në Ligjin Shqiptar për Tatimin mbi të Ardhurat ky parim mishërohet në Nenin 7 paragrafi 2 për individët dhe në Nenin 17 paragrafi 2 për personat juridikë.

2.3. Kuptimi i taksimit të dyfishtë. Në shumicën e vendeve të botës, dhe thuajse në të gjitha vendet e zhvilluara, legjislacioni tatimor ka sanksionuar si parimin e residencës edhe parimin e burimit. Pra kuptimi i parimeve të mësipërme do të shprehej:

- a) individët dhe personat juridikë që konsiderohen rezidentë të një shteti në bazë të legjislacionit të tij, i nënështrohen tatimit në këtë shtet për të ardhurat në total të realizuara në shkallë botërore, pra në këtë shtet dhe kudo gjetkë, (parimi i rezidencës), dhe
- b) individët dhe personat juridikë që nuk janë rezidentë të këtij shteti në bazë të legjislacionit të këtij shteti, (pra personat jo-rezidentë) i nënështrohen tatimit në këtë shtet vetëm për të ardhurat që mund të realizojnë në këtë shtet, (parimi i burimit).

I njejtë konkluzion do të arrihej nga interpretimi i Neneve 7 dhe 17 të Ligjit Shqiptar “Për Tatimin mbi të Ardhurat”.

Në këto kushte individët apo shoqëritë rezidente të një shteti, që ushtrojnë aktivitete dhe realizojnë të ardhura në një shtet tjetër, për këto të ardhura taten dy herë një herë në vendin e rezidencës së tatimpaguesit (individit apo shoqërisë) dhe një herë në vendin e burimit të të ardhurave.

Shëmbull: Për të parë se si lind tatimi i dyfishtë le të supozojmë se një individ apo një shoqëri (person juridik) rezident i shtetit "X", do të ushtrojë aktivitetet në Shqipëri:

a) në rastin e individit ai mund të jetë p.sh. një specialist, këshilltar resident i Shtetit "X", që punon në një shoqëri shqiptare me kohë të kufizuar apo një ekspert i pavarur (avokat, inxhinjer, mjek, etj) apo sportist ose artist, i cili nuk i plotëson kriteret për t'u konsideruar resident tatimor Shqiptar (ai qëndron në Shqipëri në total më pak se 183 ditë gjatë një viti tatimor dhe/ose ka interesat jetike në Shtetin X), pra nuk është rezident Shqiptar për qëllime tatimore. Meqenëse ky individ është rezident tatimor i shtetit "X", në bazë të legjislacionit tatimor të këtij shteti ai taten në shtetin "X" për të ardhurat e tij në total të realizuara në atë shtet dhe kudo gjetkë, pra edhe për të ardhurat e realizuara në Shqipëri. Nga ana tjetër, për pjesën e të ardhurave të realizuara në Shqipëri, në bazë të Ligjit për Tatimin mbi të Ardhurat (Neni 7, paragrafi 2), ky individ do të taten në Shqipëri, për pagën apo shpërblime të ndryshme që merr për punën që ai bën në Shqipëri. Siç shihet të ardhurat e realizuara në Shqipëri taten dy herë, një herë në Shqipëri dhe pastaj në shtetin "X". Pra një herë në vendin ku realizohen të ardhurat dhe një herë në vendin ku ka rezidencën tatim-paguesi. Po kështu individë, rezidentë tatimorë të shtetit X, mund të realizojnë të ardhura nga interesat për depozita që kanë në banka rezidente Shqiptare, apo të ardhura nga dividendët për aksione që mund të zoërojnë në shoqëri rezidente Shqiptare, dhe, në këto raste, interesat apo dividendët taten dy here: një here me tatim në burim në Shqipëri (vendi ku krijohen të ardhurat) dhe një here me tatim mbi të ardhurat në shtetin X (vendi ku ka rezidencën tatimpaguesi);

b) në rastin e shoqërisë, ajo mund të jetë një shoqëri tregtare që është rezidente e Shtetit X, në përputhje me kriteret e vendosura nga legjislacioni i atij shteti. Le të supozojmë se kjo shoqëri quhet "COMERC - X - SA". Ndërkohë shoqëria "COMERC - X - SA" krijon në Shqipëri një Degë ose një zyrë përfaqsimi (që gjithashtu mund të jetë një pike shitje, një shesh ndërtimi, si nënkontraktor në zbatimin e një projekti ndërtimi apo instalimi, etj.), nëpërmjet së cilës realizon fitime edhe në Shqipëri. Në bazë të legjislacionit tatimor të Shtetit "X", shoqëria "COMERC - X - SA" taten në shtetin "X" për fitimet në total të realizuara në shtetin "X" dhe në çdo shtet tjetër, pra edhe për fitimet e realizuara në Shqipëri (parimi i rezidencës). Nga ana tjetër për fitimet e realizuara në vendin tonë, në bazë të Ligjit për Tatimin mbi të Ardhurat, Neni 17 paragrafi 2, fitimet e realizuara në territorin e Republikës së Shqipërisë do të taten në Shqipëri (parimi i burimit). Edhe në këtë rast pjesa e të ardhurave e realizuar në Shqipëri, taten dy herë: një herë në Shqipëri (vendi ku realizohen të ardhurat - vendi i burimit) dhe pastaj në shtetin "X" (vendi ku ka rezidencën tatimpaguesi, pra shoqëria në fjalë). Po kështu kompani të huaja mund të realizojnë të ardhura nga interesat për hua që mund t'i kenë dhënë kompanive Shqiptare, të ardhura nga e drejta e përdorimit të patentave apo markave tregtare, të

ardhura nga dividendët për aksione që mund të zotërojnë në shoqëri Shqiptare, dhe, në të gjitha rastet, respektivisht, interesat, honoraret apo dividendët taten njëherë në vendin ku krijohen (me tatim në burim në Shqipëri) dhe një herë në vendin ku është rezidente kompania përfituese (në shtetin X).

Siç shihet nga të dy shembujt e dhënë, "tatim të dyfishtë" kemi kur e njëjta e ardhur, në duart e të njëjtit person, taten dy herë: një herë në vendin ku realizohen të ardhurat dhe një herë në vendin ku ka rezidencën tatim-paguesi. Tatimi i dyfishtë mund të krijohet edhe kur të dy shtetet pretendojnë që, në bazë të kriterëve të legjislacioneve të brendshme (që mund të jenë të ndryshme), një individ apo një shoqëri konsiderohet rezidente në të dy shtetet (residencë e dyfishtë) dhe i nënshtrohet detyrimit të plotë tatimor në të dy shtetet. Pra, në këto kushte, vetëm fakti që aktiviteti i individit apo i shoqërisë është i shtrirë në dy shtete, bën që të ardhurat e realizuara prej tyre të taten dy herë.

2.4. Nevoja për përfundimin e Marrëveshjeve Tatimore. Tatimet e dyfishta bëhen pengesë për lëvizjen e individëve, shoqërive, kapitaleve dhe investimeve të ndërsjellta nga një shtet tek tjetri. Janë pikërisht marrëveshjet ndërkombëtare bilaterale për eliminimin e taksimit të dyfishtë të cilat, nëpërmjet dispozitave që krijojnë për palët nënshkruese, eliminojnë tatimin e dyfishtë duke përcaktuar se cili nga shtetet ka të drejtë të tatojë të ardhura të caktuara të një subjekti të caktuar, apo duke e ndarë këtë të drejtë mes të dy shteteve, por pa e rënduar subjektin me tatim të dyfishtë.

Konventat ose Marrëveshjet për eliminimin e tatimeve të dyfishta lidhur me tatimet mbi të ardhurat dhe mbi kapitalin, që në praktikë shpesh emërtohen marrëveshje të tatimeve të dyfishta ose thjesht marrëveshje tatimore, krijojnë një bazë të plotë ligjore për të gjithë individët apo shoqëritë që bëhen objekt tatimi në të dy shtetet midis të cilave përfundohet marrëveshja. Këto marrëveshje kanë gjithashtu si qëllim edhe shmangjen e evazionit fiskal nga individët apo shoqëritë që kanë aktivitet në të dy shtetet mes të cilave përfundohet marrëveshja. Në këto kushte, këto Marrëveshje kanë një rol të rëndësishëm në kompleksin e faktorëve që garantojnë, favorizojnë dhe stimulojnë mardhënjet ekonomiko-tregtare ndërkombëtare. Nevoja e përfundimit të marrëveshjeve tatimore rritet shumë sidomos me rritjen e vazhdueshme të shoqërive ndërkombëtare (multinacionaleve), që ushtrojnë aktivitet njëkohësisht në disa vende (rreth 60 përqind e tregtisë botërore sot zhvillohet nga multinacionalet). Duke patur aktivitet në disa shtete, multinacionalet qëndrojnë nën juridiksionin e legjislacioneve tatimore të disa vendeve, gjë që e komplikon dhe vështirëson mbledhjen e tatimeve në sejcilin shtet. Në të tilla raste mund të lindin tatime të dyfishta, por edhe evazion fiskal gjë që e bën të domosdoshme përfundimin e marrëveshjeve tatimore. Rritja e vazhdueshme e lëvizjes së individëve që ushtrojnë aktivitete biznesi në dy ose më shumë shtete si artistë, sportistë, avokatë, mjekë, këshilltarë, etj., zotërimi i pasurive nga individë të ndryshëm në disa shtete, etj., gjithashtu rrisin nevojën e përfundimit të marrëveshjeve për eliminimin e tatimeve të dyfishta dhe shmangjen e evazionit fiskal.

3. Marrëveshjet tatimore të përfunduara nga Shqipëria.

3.1. Marrëveshjet tatimore të përfunduara nga vendi ynë janë bazuar në një projekt tip të miratuar nga Qeveria, i cili është hartuar duke u bazuar modele ndërkombëtare bazë të hartuara për këtë qëllim nga Organizata e Kombeve të Bashkuara (OKB) dhe nga Organizata për Bashkëpunimin Ekonomik dhe Zhvillimin (OECD). Sigurisht që në sejcilën marrëveshje bilaterale mbahen parasysh veçoritë e legjislacioneve tatimore dhe të mardhënjeve ekonomike e tregtare midis të dy vendeve që përfundojnë marrëveshjen. Pasi Marrëveshjet tatimore nënshkruhen nga personat e autorizuar të të dy vendeve, ato miratohen nga Qeveria dhe ratifikohen nga Kuvendi, dhe, pasi një gjë e tillë është njoftuar zyrtarisht nga të dy vendet, marrëveshja hyn në fuqi, dhe ka efekt nga 1 Janari i vitit pasardhës (si përcaktohet saktësisht në çdo marrëveshje), duke u bërë pjesë e legjislacionit tatimor. Duke patur

parasysh Modelin Shqiptar të marrëveshjeve tatimore dhe marrëveshjet e deritanishme të përfunduara nga vendi ynë, dispozitat e tyre afrohen më shumë me Modelin e OECD-së të vitit 1997 dhe me Modelin e Kombeve të Bashkuara të vitit 2001.

3.2. Vendi ynë deri tani ka nënshkruar marrëveshje tatimore me Poloninë, Rumaninë, Malajzinë, Hungarinë, Turqinë, Çekinë, Rusinë, Maqedoninë, Kroacinë, Italinë, Bullgarinë, Suedinë, Norvegjinë, Greqinë, Zvicrën, Maltën, Francën dhe Belgjikën. Gjithashtu janë negociuar Marrëveshjet me Hollandën, Egjiptin dhe Jugosllavinë si edhe kanë filluar procedurat për negociimin e Marrëveshjeve me Kinën, ShBA, Gjermaninë, Austrinë, etj.

4. Baza e interpretimit të dispozitave të marrëveshjeve tatimore dhe autoritetet kompetente për zbatimin e tyre

4.1. Dispozitat e marrëveshjeve tatimore do të interpretohen duke u bazuar në dispozitat konkrete për çdo marrëveshje dhe në udhëzimet e Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve. Në raste vështirësish në interpretim do të konsultohen edhe komentet e modelit të OECD-së (kryesisht të vitit 1997) dhe modelit të Kombeve të Bashkuara të vitit 2001. Dispozita të veçanta të përfshira në Marrëveshjet bilaterale për shkak të veçorive ligjore apo proceduriale të njerit apo të dy Shteteve Kontraktuese do të interpretohen në përputhje me dispozitat e legjislacioneve të brendshme duke respektuar edhe udhëzimet e përgjithshme të dhëna në komentet e modeleve të OECD-së apo të Kombeve të Bashkuara.

4.2. Dispozitat e këtij Udhëzimi do të përdoren për interpretimin e të gjitha Marrëveshjeve tatimore të përfunduara apo që do të përfundohen nga vendi ynë, me kusht që dispozitat konkrete në çdo marrëveshje të mos kenë veçori apo ndryshime, interpretimi i të cilave do të bazohet në formulimin konkret të dispozitës, në legjislacionin e brendshëm të shtetit që bën aplikimin, si edhe në modelet ndërkombëtare nëse e përmbajnë një dispozitë të tillë.

4.3. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT) është përgjegjëse për zbatimin e dispozitave të Marrëveshjeve Tatimore. DPT përcakton procedurat e zbatimit të këtyre marrëveshjeve. Si pjesë e këtyre procedurave janë formularët që vërtetojnë rezidencën e tatimpaguesve Shqiptarë, si dhe formularët e aplikimit të Marrëveshjes Tatimore. Bashkangjitur janë modelet e këtyre formularëve.

a) Vërtëtimi i residencës lëshohet tatimpaguesve të regjistruar në organet tatimore Shqiptare nga DPT, pas kërkesës me shkrim të tatimpaguesit, dhe pasi bëhen verifikimet e nevojshme në Degën e Tatimeve ku ai është i regjistruar. Një kopjo e përgjigjes që i jepet tatimpaguesit i dërgohet për njoftim Degës së Tatimeve ku është i regjistruar tatimpaguesi, në mënyrë që Dega të bëjë verifikimin e deklaramit të të ardhurave që ky tatimpagues ka realizuar në shtetin tjetër. Vërtëtimi i residencës i shërben tatimpaguesit për të vërtëtuar se paguan tatimet për të ardhurat globale në Shqipëri, në mënyrë që organi tatimor i shtetit të huaj ku ai ka realizuar të ardhurat të bëjë aplikimin e Marrëveshjes (duke aplikuar, sipas rastit, tarifën e reduktuar ose duke mos i tatuar ato të ardhura);

b) Formulari i Aplikimit të Marrëveshjes i lëshohet subjekteve që kanë transaksione me persona të cilët janë residentë në vendet me të cilat është përfunduar Marrëveshja. Pra ky formular ka për qëllim aplikimin e marrëveshjes për të ardhura me burim në Shqipëri (paguesi është tatimpagues Shqiptar) të realizuara nga persona që janë residentë në shtetin me të cilin është përfunduar Marrëveshja tatimore. Ky formular plotësohet për çdo pagesë (transaksion) nga paguesi, përfituesi i të ardhurave si dhe nga autoriteti tatimor i vendit të huaj, resident i të cilit është tatimpaguesi. DPT ka të drejtë të autorizojë plotësimin e formularit për një periudhë kohe (p.sh. 3 muaj, 6 muaj apo vjetore), por në raste të tilla në formular duhet të jepen referenca të të gjitha pagesave, duke e shoqëruar me foto-kopjo të faturave. Formulari (në 4 kopjo, i plotësuar në

përputhje me udhëzimet e dhëna në formular), i shoqëruar me një kërkesë me shkrim, dërgohet në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve. Drejtoria e përgjithshme e Tatimeve njofton Degën e Tatimeve ku është i regjistruar paguesi i të ardhurave, duke bërë edhe referimet dhe interpretimet e nevojshme për zbatimin e dispozitave të Marrëveshjes.

4.4. Dega e Tatimeve në çdo rast zbaton me përpikmëri legjislacionin e brendshëm. Dega e Tatimeve i përciell në DPT kërkesat e marra nga subjektet për aplikimin e marrëveshjeve tatimore, dhe mund të zbatojnë dispozitat e marrëveshjeve tatimore vetëm pas marrjes së një shkrese zyrtare nga DPT, e cila duhet të bazohet në dispozitat konkrete të një Marrëveshje që është në fuqi.

4.5. Në rastet kur dispozitat e Marrëveshjes Tatimore bien në kundërshtim me dispozitat e legjislacionit të brendshëm, dispozitat e Marrëveshjes kanë përparësi.

4.6. Në interpretimet që vijnë është krijuar një model i marrëveshjes tatimore (midis Shqipërisë dhe Shtetit X), që afrohet më shumë me marrëveshjet e përfunduara nga vendi ynë. Një kopjo e këtij modeli i bashkangjitet këtij Udhëzimi. Sigurisht aplikimi i marrëveshjes në rastet praktike do të bazohet në dispozitat konkrete në fuqi të çdo marrëveshje.

5. Struktura bazë e marrëveshjeve për shmangjen e tatimeve të dyfishta

5.1. Një Marrëveshje tatimore mund të ndahet në 7 pjesë (Kapituj):

- I. Fushëveprimi i Marrëveshjes (nenet 1 dhe 2)
- II. Përcaktime apo përkufizime të koncepteve dhe termave (nenet 3-5)
- III. Tatimi i të ardhurave (nenet 6-21)
- IV. Tatimi i kapitalit (neni 22)
- V. Metodatat për eliminimin e tatimit të dyfishtë (neni 23)
- VI. Dispozita të veçanta (nenet 24 – 27)
- VII. Dispozita përfundimtare (nenet 28 – 29)

Në vijim do të japim disa sqarime më të hollësishme për dispozitat kryesore të marrëveshjeve tatimore.

6. Neni 1 “Personat që mbulon Marrëveshja (Konventa)”

Ky nen sanksionon faktin që marrëveshja aplikohet ndaj personave që janë rezidentë tatimorë të njerit apo të të dy shteteve kontraktuese, pamvarësisht nga nacionaliteti apo nënështetësia. Marrëveshja aplikohet ndaj personave fizikë apo juridikë që i nënështrohen detyrimit të plotë tatimor në njerin shtet kontraktues, dhe që, për të ardhura të realizuara apo kapital të zotëruar në shtetin tjetër kontraktues, mund të bëhen subjekt i tatimit edhe në këtë shtet tjetër.

7. Neni 2 “Tatimet që mbulon Marrëveshja”

Ky nen sanksionon faktin që marrëveshja aplikohet ndaj tatimeve direkte mbi të ardhurat dhe mbi kapitalin (nacionale apo vendore) në sejcilin shtet kontraktues, duke dhënë edhe listën e tatimeve kryesore ndaj të cilave zbatohen dispozitat e marrëveshjes. Marrëveshja gjithashtu do të zbatohet për çdo tatim thelbësisht të ngjashëm që mund të sanksionohet në sejcilin shtet kontraktues pas datës së nënshkrimit të marrëveshjes, si shtesë apo amendim i tatimeve ekzistuese. Autoritetet kompetente të

shteteve kontraktuese duhet të njoftojnë njeri tjetrin për çdo ndryshim në legjislacionin tatimor që ka efekt në zbatimin e marrëveshjes.

8. Neni 3 “Përcaktime (përkufizime) të përgjithshme”

8.1. Ky nen bën përkufizimin e disa termave të përgjithshme të përdorura në marrëveshje. Kështu :

- termi “person” përdoret në një kuptim të gjerë dhe përfshin individët, personat fizikë tregtarë, personat juridikë (përfshirë shoqëritë dhe ortakëritë);
- termi “Shoqëri” (kompani) përfshin çdo person juridik apo ent ligjor që trajtohet si subjekt veçantë për qëllime tatimore;
- termi “trafik (transport) ndërkombëtar” përfshin aktivitetet e transportit me anije, avjonë, apo mjete të transportit rrugor që operohen në transportin ndërkombëtar të mallrave apo pasagjerëve (midis shteteve kontraktuese) nga një kompani që është rezidente e njerit shtet kontraktues;
- termi “Nënështetas i një Shteti Kontrktues” nënkupton individët apo personat fizikë që zotërojnë nënshtetësinë e një Shteti Kontraktues në bazë të ligjeve të atij shteti, apo personat juridikë që e marrin statusin si të tillë nga legjislacioni i atij shteti;
- përkufizimi i disa termave të rëndësishme si “rezidenti”, “selia e përherëshme”, “dividenti”, “interesat”, “honoraret” dhe “shërbimet personale të pavarura” bëhen direkt në nenet përkatëse të marrëveshjes.

8.2. Në paragrafin 2 të Nenit 3 sanksionohet fakti që për termat e papërkufizuara në marrëveshje do të merret kuptimi që i jepet atyre termave në legjislacionin e brendshëm të Shtetit lidhur me tatimet e të cilit aplikohet marrëveshja, në përputhje me kontekstin e dispozitës së marrëveshjes ku ato përdoren. Kuptimi i këtyre termave i përdorur në legjislacionin tatimor do të ketë përparësi ndaj kuptimeve që mund ti jetë dhënë këtyre termave në ligje të tjera të atij shteti.

9. Neni 4 “Rezidenti”

9.1. Ky nen ka rëndësi për përcaktimin e personave ndaj të cilëve do të aplikohet marrëveshja, për zgjidhjen e rasteve të rezidencës së dyfishtë (kur në bazë të legjislacioneve të brendshme një person mund të konsiderohet rezident i të dy shteteve), si dhe për zgjidhjen e rasteve të taksimit të dyfishtë në shtetin e rezidencës dhe në shtetin e burimit të të ardhurave.

9.2. Në paragrafin e parë të këtij neni jepet përkufizimi i “Rezidentit të një Shteti Kontraktues” që nënkupton çdo person (individ apo shoqëri) që në bazë të legjislacionit të atij shteti ka përgjegjësi të plotë tatimore në atë shtet (i nënështrohet tatimit për të gjitha të ardhurat në atë shtet – pamvarësisht nga vendi ku realizohen të ardhurat). Për qëllime të marrëveshjes tatimore, termi rezident i një shteti kontraktues gjithashtu përfshin edhe vetë shtetin kontraktues, dhe çdo nëndarje politike apo autoritet lokal të tij.

9.3. Në paragrafin 2 të këtij neni jepen kriteret për përcaktimin e rezidencës së individëve dhe rradha e aplikimit të tyre. Aplikimi i kriterëve bëhet hap pas hapi me radhën (prioritetin) e dhënë në marrëveshje, d.m.th., individ i konsiderohet rezident i shtetit kontraktues në të cilin ai ka një banesë të përherëshme në dispozicion të tij, por nëse ai individ ka një banesë të përherëshme në dispozicion të tij në të dy shtetet kontraktuese (ose në asnjërin prej tyre) atëhere ai konsiderohet rezident i shtetit ku ka qendrën e interesave jetike (ku ka interesat personale dhe ekonomike) dhe, nëse shteti ku ka qendrën e interesave jetike nuk mund të përcaktohet, pra ky kriter nuk e bën të mundur përcaktimin e rezidencës, atëhere kalohet në kriterin vijues që është “vendi ku individ

qëndron zakonisht”, dhe, nëse edhe kjo nuk e bën të mundur përcaktimin e rezidencës atëhere kalohet në kriterin tjetër që është “nënështetësia”, dhe nëse individi është nënështetas i të dy shteteve apo i asnjërit prej tyre, atëhere autoritetet kompetente të shteteve kontraktuese do ta zgjidhin çështjen me mirëkuptim reciprok në përputhje me procedurat e përcaktuara në nenin që bën fjalë për “Procedurat e mirëkuptimit reciprok”.

9.4. Në paragrafin 3 të këtij neni jepen kriteret e përcaktimit të rezidencës për personat juridikë. Në rastet kur nga të dy vendet mund të pretendohet rezidenca e të njëjtit person juridik, zakonisht marrëveshja tatimore përparësi i jep vendit ku personi ka qendrën e tij të menaxhimit efektiv të biznesit, pra vendi ku realizohen menaxhimi dhe kontrolli, ku merren vendimet kyçe të domosdoshme për realizimin e biznesit (vendi i regjistrimit mund të jetë kriter tepër formal).

10. Neni 5 “Selia e përherëshme”

10.1. Ky është nga një nga nenet më të rëndësishme të marrëveshjes tatimore, pasi qëllimi kryesor i përdorimit të konceptit të “selisë së përherëshme” është përcaktimi i të drejtës së një shteti kontraktues për të tatuar fitimet e një sipërmarrje të shtetit tjetër kontraktues. Në bazë të nenit 7 të marrëveshjes një shtet kontraktues mund të tatojë fitimet e një sipërmarrje të shtetit tjetër kontraktues kur kjo sipërmarrje ka një seli të përherëshme në shtetin kontraktues të përmendur në fillim.

10.2. Paragrafi 1 jep një përkufizim të përgjithshëm të termit “seli e përherëshme” që është një vend fiks biznesi nëpërmjet të cilit ushtrohet në njerin shtet kontraktues tërësisht ose pjesërisht biznesi i një sipërmarrje të shtetit tjetër kontraktues. Ky përkufizim përmban ekzistencën e një “vendi fiks biznesi” pra e një ambjenti të caktuar apo paisjeve që një sipërmarrje rezidente e një shteti kontraktues përdor në shtetin tjetër kontraktues për të ushtruar biznesin e saj me një shkallë të caktuar permanence. Nuk ka rëndësi nëse ky vend, këto ambiente apo këto paisje zotërohen, janë marrë me qera apo i janë vënë në dispozicion në forma të tjera sipërmarrjes. Rëndësi ka gjithashtu fakti që selia e përherëshme është pjesë e biznesit aktiv të sipërmarrjes së huaj, pra ajo kontribuon në fitimet e sipërmarrjes. Duke qenë një vend fiks aktiv biznesi presupozohet që selia e përherëshme tashmë ka një pjesëmarrje direkte edhe në jetën ekonomike të shtetit ku ndodhet dhe normalisht fitimet e saj duhet të taten në atë shtet. Pra koncepti i selisë së përherëshme të një sipërmarrje të huaj në Shqipëri lidhet me një prezencë fizike relativisht permanente të sipërmarrjes së huaj, nëpërmjet të cilës ajo ushtron biznes dhe, kjo sipërmarrje do të taten në Shqipëri për të ardhurat e realizuara nga ajo, ose që i atribuohen aktivitetit të selisë së përherëshme në Shqipëri.

10.3. Paragrafi 2 i këtij neni jep disa shembuj tipikë (që nuk janë të vetmet) si “një vend menaxhimi”, “një degë”, “një zyrë”, “një fabrikë”, “një punishte”, “një minierë”, etj., që mund të konsiderohen një seli e përherëshme nëse plotësojnë kriteret e paragrafit 1.

10.4. Paragrafi 3 trajton veçmas sheshet e ndërtimit, konstruksionet apo instalimet të cilat mund të konsiderohen një seli e përherëshme nëse zgjasin më shumë se një periudhë kohe që përcaktohet në këtë paragraf (zakonisht 9 muaj ose 1 vit). Punimet përgatitore si përgatitja e sheshit të ndërtimit, etj. përfshihen në kohëzgjatjen e ndërtimit. Ndërprerjet sezonale apo ndërprerje të tjera të përkohëshme gjithashtu do të llogariten në përcaktimin e jetës gjatësisë së sheshit të ndërtimit apo konstruksionit. Ky paragraf mbulon edhe ndërtimin e rrugëve, urave, tubacioneve, etj. Në rastin e subjekteve (kontraktorë kryesorë) të cilët nënkontratojnë subjekte të tjera jo rezidente për zbatimin e një projekti, koha e shpenzuar nga nënkontraktorët në atë projekt llogaritet në përcaktimin e kohës së kontraktorit kryesor. Nga ana tjetër nëse punimet e nënkontraktorit zgjasin për një

periudhë që kalon, sipas rastit, 9 ose 12 muaj, atëhere ky nënkontraktor konsiderohet se ka një seli të përherëshme dhe fitimet që i atribuohen asaj taten në shtetin ku zbatohet projekti.

10.5. Paragrafi 4 liston një numur aktivitete të biznesore që trajtohen si përjashtim nga rregulli i përgjithshëm i paragrafit 1 dhe që nuk konsiderohen seli e përherëshme edhe pse këto aktivitete ushtrohen nëpërmjet një vendi fiks biznesi. Përgjithsisht këto aktivitete konsiderohen të një karakteri përgatitor ose ndihmës për biznesin kryesor të sipërmarrjes. Që të gjykohej për një aktivitet se është i një karakteri përgatitor ose ndihmës duhet njohur më parë aktiviteti kryesor i sipërmarrjes.

10.6. Paragrafi 5 trajton rastin që një sipërmarrje e një shteti kontraktues konsiderohet se ka një seli të përherëshme në shtetin tjetër kontraktues nëse ushtron biznes atje nëpërmjet një “agjenti (ndërmjetësi) të varur”, edhe pse pa një vend fiks biznesi në kuptimin e paragrafëve 1 dhe 2. Pra ky paragraf i jep të drejtë shtetit ku ushtron aktivitetin agjenti i varur të taton të ardhurat e sipërmarrjes së huaj që realizohen nëpërmjet këtij personi (agjentit të varur). Agjenti i varur mund të jetë një individ apo një kompani (zyrë përfaqsimi) që ushtron biznesin e sipërmarrjes.

10.7. Paragrafi 6 thekson faktin se “agjentët e pavarur” (brokera, komisionerë të pavarur) nuk konsiderohen “seli e përherëshme” e sipërmarrjes së huaj. Agjenti i pavarur (qoftë individ apo shoqëri) është rezident i shtetit ku ndodhet dhe taton aty, por për natyrën e biznesit ky agjent shpesh vepron si agjent ndërmjetës i sipërmarrjeve të huaja, dhe nuk mjafton ky fakt që të konsiderohet se sipërmarrja e huaj ka një seli të përherëshme në Shqipëri (pse ushtron biznes nëpërmjet agjentit të pavarur) dhe fitime të kësaj sipërmarrje të huaj të taten në Shqipëri.

10.8. Paragrafi 7 sqaron faktin se ekzistenca e një filjali të një kompanie të huaj nuk përbën në vetvete arësye të mjaftueshme për ta konsideruar filialin seli të përherëshme të kompanisë mëmë, pasi filiali përbën një ent ligjor të pavarur për efekt tatimi në vendin ku ai ndodhet (pra filiali është rezident i vendit ku ndodhet). Por mund të ndodhë që kompania mëmë të ushtrojë pjesë të biznesit të saj nëpërmjet një selie të përherëshme (që mund të jetë edhe në ambjentet e filialit) dhe të taten në Shqipëri edhe pjesë të fitimit të kompanisë mëmë që i atribuohen selisë së përherëshme.

11. Neni 6 “Të ardhurat nga pasuria e paluejtëshme”

11.1. Ky nen trajton vetëm të ardhurat që një rezident i njerit shtet kontraktues realizon nga zotërimi i pasurive të paluejtëshme në shtetin tjetër kontraktues. Pra ai nuk zbatohet ndaj të ardhurave nga pasuria e paluejtëshme e ndodhur në shtetin kontraktues ku përfituesi është rezident.

11.2. Paragrafi 1 jep të drejtën e tatimit të të ardhurave nga pasuria e paluejtëshme shtetit të burimit, pra shtetit në të cilin ndodhet pasuria e paluejtëshme që “prodhon” këto të ardhura.

11.3. Paragrafi 2 sanksionon faktin që termi “pasuri e paluejtëshme” do të ketë kuptimin që i jepet nga legjislacioni i shtetit kontraktues ku ndodhet pasuria në fjalë, gjë që shmang diferencat në interpretim të faktit nëse një aset apo e drejtë do të konsiderohet si pasuri e paluejtëshme ose jo. Megjithatë ky paragraf jep një listë specifike të disa aseteve dhe të drejtave që gjithmonë konsiderohen pasuri të paluejtëshme. Ky paragraf gjithashtu sanksionon faktin se anijet, avionët dhe mjetet e transportit rrugor nuk konsiderohen pasuri të paluejtëshme.

11.4. Paragrafi 3 sanksionon faktin se rregulli i përgjithshëm (tatimi në vendin e burimit) do të zbatohet pamvarësisht nga forma e shfrytëzimit apo përdorimit të pasurive të paluejtëshme.

11.5. Paragrafi 4 qartëson faktin se dispozitat e paragrafëve 1 dhe 3 të këtij neni do të zbatohen gjithashtu ndaj të ardhurave nga pasuria e paluejtëshme e sipërmarrjeve (personave juridikë të çdo forme). Pra mund të ndodhë që një sipërmarrje e huaj të mos plotësojë kushtet e Nenit 5 lidhur me selinë e përherëshme, pra ajo nuk ka një seli të përherëshme nëpërmjet së cilës ushtron biznes në Shqipëri, dhe nuk tatóhet në Shqipëri në bazë të Nenit 7 të Marrëveshjes, por mund të zotërojë pasuri të paluejtëshme apo të drejta të lidhura me to, dhe në bazë të nenit 6 paragrafët 1 dhe 4, të ardhurat e realizuara nga këto pasuri tatóhen në Shqipëri.

12. Neni 7, “Të ardhurat biznesore”

12.1. Ky nen në shumë aspekte është një vazhdim apo plotësim i nenit 5 (Selia e përherëshme). Siç është përmendur më lart, koncepti i selisë së përherëshme në marrëveshjet tatimore përdoret për të përcaktuar nëse të ardhura të caktuara do të tatóhen ose jo në vendin ku krijohen. Kur një sipërmarrje e një shteti kontraktues (me të cilin është përfunduar marrëveshje tatimore) ushtron biznes në Shqipëri, atëhere për të zbatuar marrëveshjen tatimore duhen bërë dy pyetje: e para, a ka kjo sipërmarrje e huaj një seli të përherëshme në Shqipëri? (në bazë të kriterëve të dhëna në nenin 5) dhe nëse përgjigja është po, atëhere vazhdohet me pyetjen e dytë: Cili është fitimi i tatueshëm (nëse ka) që sipërmarrja e huaj ka realizuar nëpërmjet selisë së përherëshme në Shqipëri?

12.2. Paragrafi 1 lidhet me të dyja pyetjet e sipër-përmendura. Së pari ai riafirmon parimin e marrëveshjeve tatimore se një sipërmarrje e një shteti kontraktues nuk do të tatóhet në shtetin tjetër kontraktues përveç rastit kur kjo sipërmarrje ushtron biznes në këtë shtet tjetër nëpërmjet një selie të përherëshme të vendosur aty. Së dyti, dhe më e rëndësishmja, është dispozita e fjalisë së dytë, që thotë se kur një sipërmarrje e njërit shtet kontraktues ushtron biznes në shtetin tjetër kontraktues nëpërmjet një selie të përherëshme atëhere ky shtet tjetër (pra shteti ku ndodhet selia e përherëshme) mund t’i tatójë fitimet e sipërmarrjes por vetëm atë pjesë të tyre që i atribuohet selisë së përherëshme (pra fitimet që realizohen nga selia e përherëshme).

12.3. Në paragrafin 2 jepet parimi bazë i alokimit apo llogaritjes së fitimeve të selisë së përherëshme, që bazohet në gjykimin e njësisë biznesore të pavarur. Pra llogaritja e fitimit të selisë së përherëshme bazohet në nivelin e fitimit që selia e përherëshme do të realizonte nëse do ta kishte ushtruar biznesin e pavarur nga kompania qendrore. Ky është parimi “arm’s length” thelbi i të cilit në Shqip mund të shprehej “parimi i transaksioneve biznesore midis palëve të pavarura, të bazuara në konkurrencën e ndershme të tregut” i cili trajtohet me hollësi në nenin 9. Në shumicën e rasteve, sidomos në bizneset e mëdha serioze të cilat janë të interesuara të evidentojnë rentabilitetin e degëve, llogaritë tregtare të selive të përherëshme (të degëve) merren si bazë në përcaktimin e fitimeve të selisë së përherëshme, sigurisht kur ato janë të bazuara në realitetin biznesor të selisë së përherëshme dhe kompanisë qendrore apo pjesëve të tjera të grupit. Në mungesë të llogarive të tilla të rregullta, apo kur ka rregullime artificiale (transferim çmimi) të pa bazuara në vlerën reale të transaksioneve, për llogaritjen e fitimit të selisë së përherëshme, administrata tatimore përdor metoda indirekte të bazuara në parimin “arm’s length” (sikur dega të ishte e pavarur nga mëma), dhe në çmimet reale të tregut, por duke e lidhur gjykimin sa më shumë me faktet dhe rrethanat e biznesit konkret të selisë së përherëshme. Në pamundësi për gjetjen e vlerave të krahasueshme të transaksioneve (pra një çmim krahasues malli apo shërbimi) administrata tatimore mund të përdorë norma mesatare të rentabilitetit të degës (si përqindje mbi xhiron), por përsëri duke e lidhur gjykimin sa më shumë me faktet dhe rrethanat e biznesit konkret të selisë së përherëshme. Në transaksionet midis kompanisë qendrore dhe selisë së përherëshme (degës), për të shmangur abuzimet, gjithmonë duhet të mbahet parasysh shkalla e

domosdoshmërisë biznesore të llojit dhe masës së shpenzimit apo pagesës për atë transaksion, pasi mund të ndodhë që transaksione të caktuara të konstruktohen vetëm për qëllime të shmangjes së tatimit dhe jo për nevoja të biznesit. Dhe nëse është kështu, pjesërisht apo tërësisht vlera e transaksionit nuk njihet si shpenzim i lejuar për efekt të llogaritjes së fitimit të tatueshëm të selisë së përherëshme.

12.4. Paragrafi 3 sqaron më tej parimin bazë të dhënë në paragrafin 2 lidhur me shpenzimet e selisë së përherëshme. Ky paragraf specifikon faktin se në llogaritjen e fitimit të selisë së përherëshme do të njihen si shpenzime të lejuara për efekt tatimi vetëm shpenzimet që janë kryer për qëllime të biznesit të selisë së përherëshme. Në disa raste mund të jetë e nevojshme të përdoren metoda indirekte për vlerësimin apo kalkulimin e shpenzimeve të lejuara. Psh. në rastin e shpenzimeve të përgjithshme administrative të kryera në zyrat qendrore të sipërmarrjes jashtë që lidhen edhe me biznesin e selisë së përherëshme (degës) mund të gjykohet e arësyeshme që nga shpenzimet administrative në total ti alokohet selisë së përherëshme pjesa e shpenzimeve që duhet “të përballohen” prej saj për efekt tatimi, duke u bazuar në raportin e xhiros (apo të fitimit bruto) së selisë së përherëshme me xhiron totale të kompanisë. Paragrafët 2 dhe 3 shpesh aplikohen të lidhur. Paragrafi 3 tregon se në përcaktimin e fitimeve të një selie të përherëshme, shpenzime të caktuara duhet të njihen si të zbritshme, ndërsa paragrafi 2 jep faktin se fitimet e përcaktuara në përputhje me rregullin e dhënë në paragrafin 3 duhet të jenë ato që do të realizonte një sipërmarrje e pavarur që do të ushtronte aktivitete të njejta ose të ngjashme në rrethana të njejta apo të ngjashme me ato të selisë së përherëshme. Pra ndërsa paragrafi 3 jep një rregull për përcaktimin e fitimeve të një selie të përherëshme, paragrafi 2 kërkon që fitimet e përcaktuara në këtë mënyrë t'i korrespondojnë fitimeve që do të kishte realizuar një sipërmarrje e pavarur në rrethana të njejta.

12.5. Paragrafi 4 trajton rastet kur përcaktimi i fitimeve të selisë së përherëshme nuk bëhet bazuar në llogaritë e veçanta të selisë së përherëshme apo vlerësimet sipas parimit “arm’s length”, por bëhet thjesht duke ndarë fitimet totale të sipërmarrjes bazuar në formula të ndryshme. Kjo metodë ndryshon nga ato që jepen në paragrafin 2, pasi ajo bazohet në ndarjen e fitimeve totale të sipërmarrjes midis pjesëve të veçanta të saj (përfshirë selinë e përherëshme). Ky paragraf thekson faktin se, nëse një metodë e tillë përdoret zakonisht në ato lloje biznesesh, ajotë aplikohet në mënyrë të vazhdueshme, pamvarësisht nga rezultatet. Por duhet theksuar se, në përgjithsi, metodat direkte (bazuar në të ardhurat dhe shpenzimet faktike të degës) janë mëç të sakta dhe i duhet dhënë përparësi.

12.6. Paragrafi 5 lidhet me një nga përjashtimet apo rastet që nuk konsideroheshin seli të përherëshme të listuara në paragrafin 4 të Nenit 5, që janë pikërisht zyrat e blerjes së mallrave apo të mbledhjes së informacionit për sipërmarrjen. Paragrafi 5 i Nenit 7 sqaron faktin se nëse një seli e përherëshme, krahas biznesit normal të saj (për të cilin tatóhet normalisht), gjithashtu realizon blerje mallrash për selinë qendrore (për sipërmarrjen, seli e përherëshme e së cilës është), fitimet e selisë së përherëshme nuk do të ndikohen nga aktiviteti i blerjeve për selinë qendrore, pra nuk mund të alokohen “fitime” nga aktiviteti i blerjeve sikurse nuk njihen as shpenzime (tek dega) që lidhen me këto blerje për selinë qendrore.

12.7. Paragrafi 6 qartëson faktin se një metodë për alokimin e fitimeve e përdorur një vit nuk duhet të ndryshohet në një vit tjetër thjesht për faktin se një metodë tjetër mund të japë rezultate më të favorshme në atë vit. Një nga qëllimet e marrëveshjeve tatimore është që t'i japë një sipërmarrje të një shteti kontraktues një siguri të caktuar lidhur me trajtimin tatimor që do ti bëhet selisë së saj të përherëshme (degës) në shtetin tjetër kontraktues si dhe sipërmarrjes (kompanisë) në vendin e vet, pra paragrafi jep siguri për një trajtim tatimor konsistent të vazhdueshëm.

12.8. Paragrafi 7 sanksionon faktin se dispozitat e neneve që trajtojnë lloje të veçanta të ardhurash kanë përparësi ndaj nenit 7. Kështu disa lloje të ardhurash si dividendët, interesat, honoraret, të ardhurat nga transporti ndërkombëtar, të ardhurat nga e artistëve dhe sportistëve, etj., trajtohen në nene të veçanta të marrëveshjes dhe zbatohen dispozitat e këtyre neneve pamvarësisht nga dispozitat e neneve 5 dhe 7.

13. Neni 8 “Transporti Ndërkombëtar”.

13.1. Ky nen trajton fitimet nga veprimtaria e anijeve dhe avjonëve në trafikun ndërkombëtar.

13.2. Paragrafi 1 sanksionon faktin që e drejta e tatimit të fitimeve të realizuara nga veprimtaria e anijeve dhe avjonëve në trafikun ndërkombëtar i takon shtetit kontraktues ku ndodhet vendi i drejtimit efektiv të sipërmarrjes (ku ndodhen zyrat qendrore të sipërmarrjes). Pra në rastin e transportit ndërkombëtar e drejta tatimore i jepet vetëm njerit shtet (ku ka menaxhimin efektiv, ku është rezidente kompania) pamvarësisht nga ekzistenca e një selie të përherëshme në shtetin tjetër. Pra në bazë të këtij paragrafi kompanitë e huaja ajrore, psh ALITALIA, Olimpiku, Turkish Airlines, MALEV për fitimet nga operimi i avjonëve në aktivitetin e transportit ndërkombëtar me Shqipërinë taten respektivisht në Itali, Greqi, Turqi dhe Hungari pamvarësisht nëse kanë degë (seli të përherëshme) në Shqipëri, ndërsa Albanian Airlines dhe Ada Air (që janë sipërmarrje që menaxhohen në Shqipëri–kompani rezidente Shqiptare) taten në Shqipëri pamvarësisht se mund të kenë degë në Itali, Greqi, Turqi, etj.

13.3. Vështirësi në interpretimin e të ardhurave nga transporti ndërkombëtar shpesh krijohen nga aktivitete të tjera që lidhen me transportin ndërkombëtar. Kështu shitja e biletave edhe për kompani të tjera (për linja të kombinuara), aktivitete reklame që lidhen me transportin ajror, shërbime tranziti (hoteleri restorant brenda çmimit të biletës), transportimi i pasagjerëve për në aeroport, transportimi i mallrave në depo, etj., konsiderohen aktivitete ndihmëse që janë pjesë apo lidhen direkt me transportin ndërkombëtar dhe trajtohen në bazë të dispozitave të paragrafit 1. Por nëse një shoqëri ajrore apo detare operon një hotel apo një restorant në një port, aeroport apo në qytet, që pjesërisht mund t'i shërbejë edhe transportit ndërkombëtar (pasagjerëve apo stafit të avjonëve e anijeve), ky biznes nuk mund të konsiderohet pjesë e transportit ndërkombëtar dhe nuk mbulohet nga dispozitat e paragrafit 1, por nga nenet 5 dhe 7 (pra, hoteli ose restoranti konsiderohet një seli e përherëshme e kompanisë së huaj, dhe fitimet që i atribuohen kësaj selie të përherëshme taten në vendin ku ndodhet kjo seli (pra në shëmbullin tonë ku ndodhet hoteli ose restoranti) dhe jo në vendin ku ka qendrën e menaxhimit shoqëria ajrore apo detare.

13.4. Në bazë të paragrafit 2 të këtij neni, në rastet kur vendi efektiv i menaxhimit të një biznesi të transportit ndërkombëtar mund të jetë në bordin e një anije, vendi i drejtimit efektiv konsiderohet shteti ku ndodhet porti i qëndrimit të përhershëm të anijes, ose në mungesë të një porti të tillë, vendi ku është rezidente kompania apo individi që operon anijen në trafikun ndërkombëtar.

13.5. Paragrafi 3 sanksionon faktin që dispozitat e paragrafit 1 zbatohen edhe ndaj grupimeve, marrëveshjeve apo bashkëpunimeve të formave të ndryshme që ekzistojnë në biznesin e transportit ndërkombëtar.

14. Neni 9 “Sipërmarrje të lidhura”

14.1. Ky nen trajton të drejtën e organeve tatimore të shteteve kontraktuese për të bërë rregullime dhe rikarakterizime të fitimeve për qëllime tatimore në rastet e transaksioneve midis palëve të lidhura, pra midis filjaleve e mëmave apo midis kompanive nën të njejtin kontroll, kur këto

transaksione nuk bazohen në parimin “arm’s length” pra përmbajnë “transferim çmimi” (transferim të fitimit në përmjet ndryshimit të çmimeve).

14.2. Paragrafi 1 sanksionon të drejtën e organit tatimor të njerit shtet kontraktues që të ndryshojë (ri-karakterizojë) llogaritë e një sipërmarrje për efekt të llogaritjes së detyrimit tatimor, për transaksionet me palët e lidhura kur vlera e këtyre transaksioneve nuk përputhet me vlerat e tregut (pra transaksionet nuk janë të bazuara në parimin “arm’s length” dhe përmbajnë “transferim çmimi”). Metodat e ri-karakterizimit bazohen kryesisht në parimin “arm’s length”, dhe janë: metoda e çmimeve të krahasuara mes palëve të pavarura, metoda kosto plus, metoda çmimi i rishitjes minus, etj., të cilat trajtohen me hollësi në Raportin e OECD-së “Udhëzime të Transferimit të Çmimeve për Sipërmarrjet Multinacionale dhe Administratat Tatimore” të cilit i referohet edhe rregullorja jonë Nr. 2 Datë. 11.4.2000 “Për Transferimin e Çmimeve”.

14.3. Duhet patur parasysh që korrektimet mund të lidhen me të gjitha llojet e transaksioneve për furnizim mallrash e shërbimesh, por edhe me pagesa të interesave, honorareve të paguara për të drejtën e autorit, për të drejtën e përdorimit të patentave, pagesave për shërbime teknike, etj. Dispozitat e këtij paragrafi nuk pengojnë administratën tatimore në aplikimin e dispozitave të legjislacionit të brendshëm lidhur me shpenzimet e lejuara, dhe ri-karakterizimet për efekt të luftimit të transferimit të çmimit. P.sh., në rastin tonë, njohja e shpenzimeve për interesa deri në nivelin e interesit të Bankës së Shqipërisë dhe deri në raportin 1 me 4 (1 mjete të veta dhe 4 të huazuara) dhe mosnjohja për efekt tatimi të shpenzimeve për interesa mbi këto kufij të paguara nga një filial Shqiptar një kompanie të huaj.

14.4. Paragrafi 2 trajton faktin se rikarakterizimi i transaksioneve në bazë të paragrafit 1 mund të krijojë tatim të dyfishtë ekonomik, pra e njëjta pjesë e të ardhurave në duart e dy personave (mëmës dhe filialit apo dy filialeve të zotëruara nga i njeti person) tatóhet dy herë: një herë në vendin ku u bë rregullimi (rikarakterizimi) në bazë të paragrafit 1 dhe një herë në vendin tjetër ku ajo e ardhur ka qenë tatuar në përputhje me vlerën e transaksioneve para rregullimit. Pra ky paragraf obligon shtetin tjetër të bëjë rregullimin korrespondues ose siç quhet shpesh rregullimin sekondar (nëse ai është dakort me të ardhurat e ri-karakterizuara të personit të lidhur në shtetin e përmendur në fillim). P.sh. le të supozojmë se administrata jonë tatimore, në bazë të paragrafit 1, bën rikarakterizim të fitimeve të një filiali Shqiptar për transaksione që ai ka me kompaninë mëmë në shtetin X, dhe në bazë të llogaritjeve të bazuara në parimin “arm’s length” i rrit fitimet e filialit me 100.000 \$ dhe i taton ato me 25%. Por, nga ana tjetër fitimet e kompanisë mëmë në shtetin X janë llogaritur me vlerat e transaksioneve të deklaruara nga kompania (para ri-karakterizimit në Shqipëri) dhe shuma prej 100.000 \$ ka qenë e përfshirë në të ardhurat e tatueshme të mëmës. Në këto kushte, paragrafi 2 obligon shtetin X të bëjë rregullimin korrespondues, pra uljen e fitimit të mëmës për 100.000 \$ në mënyrë që këto të ardhura të mos tatóhen dy herë. Sigurisht, kjo mund të krijojë probleme pasi administrata tatimore e shtetit X mund të mos bjerë dakort me nivelin e fitimit të korrektuar nga administra tatimore Shqiptare. Në këtë rast, për ta zgjidhur këtë problem, administratat tatimore bashkëpunojnë nëpërmjet procedurave të mirëkuptimit reciprok dhe shkëmbimit të informacionit (Nenet 25 dhe 26).

15. Neni 10 “Dividentët”.

15.1. Ky nen trajton tatimin e dividentëve, pra shpërndarjeve të fitimit nga shoqëritë aksionere e çfardo forme, tek personat që i zotërojnë aksionet (individë apo persona juridikë). Sigurisht që neni trajton dividentët që kompani rezidente të njërit shtet kontraktues i paguajnë residentëve të shtetit tjetër kontraktues. Siç do të trajtohet më me hollësi në vijim e drejta për tatimin e dividentëve nuk i takon ekskluzivisht asnjërit shtet kontraktues, pra as vendit të rezidencës (ku është resident individi

ose personi juridik që i përfiton dividendët) as vendit të burimit ku krijohen dividendët, pra ku është rezidente kompania që bën shpërndarjen e dividendëve. E drejta tatimore në këtë rast ndahet midis të dy shteteve kontraktuese.

15.2. Paragrafi 1 jep faktin se dividendët që paguhen nga një kompani rezidente e njërit shtet kontraktues një rezidenti të shtetit tjetër kontraktues do të taten në këtë shtet tjetër, pra në shtetin ku është rezident përfituesi i dividendëve. Pra shohim që paragrafi trajton dividendët që paguhen nga një kompani që është rezidente e njërit shtet kontraktues një rezidenti (person fizik ose juridik) të shtetit tjetër kontraktues dhe nuk aplikohet ndaj dividendëve të paguar nga një kompani që është rezidente e një shteti të tretë.

15.3. Paragrafi 2 sanksionon të drejtën e tatimit të dividendëve nga vendi i burimit, pra nga shteti ku është rezidente kompania paguese e dividendëve. Sidoqoftë, kjo e drejtë kufizohet në një tarifë që bihet dakort midis shteteve kontraktuese (p.sh. 5% ose 10%), të shumës bruto të dividendit që shpërndahet. Sqarimi "...nëse pronari përfitues i dividendëve është rezident i shtetit tjetër kontraktues ..." përjashton nga aplikimi i tarifës së reduktuar rastet kur dividendët merren nga një ndërmjetës, agjent apo përfaqësues dhe pronari i vërtetë përfitues i dividendëve nuk është rezident i shtetit tjetër kontraktues. Paragrafi nuk jep detaje për mënyrën e tatimit dhe procedurat. Ato përcaktohen në legjislacionin e vendit ku krijohen dividendët. Në rastin tonë aplikohet tatimi në burim i dividendëve, por tarifa e tatimit në burim do të jetë sipas përcaktimeve të bëra në Marrëveshje. Paragrafi gjithashtu nuk jep procedurat se si vendi i rezidencës së përfituesit të dividendëve do të bëjë reduktimin e tatimit mbi dividendët të paguar në vendin e burimit. Kjo trajtohet në nenin 23 ku jepet metoda e eliminimi të tatimit të dyfishtë.

15.4. Paragrafi 3 jep përkufizimin e termit "dividentë" për efekt të aplikimit të Marrëveshjes, për të shmangur diferencat që ekzistojnë midis legjislacioneve të brendshme në karakterizimin e të ardhurave të ndryshme si dividendë. Ajo që ka rëndësi është dallimi i dividendit (që rrjedh nga aksione dhe merr pjesë në rrishtun e biznesit, me të drejtën e pjesëmarrjes në fitimet e kompanisë) nga kërkesat e borxhit, nga interesi (që rrjedh nga një hua, ka nivel fikse të ardhurave të rënë dakort paraprakisht, pamvarësisht nga rezultati i kompanisë). Ky ndryshim ka rëndësi jo vetëm për trajtimin e ndryshëm tatimor që mund të kenë dividendët me interesat, por sidomos për faktin se interesi është shpenzim i lejuar për efekt tatimi, ndërsa dividendi jo.

15.5. Paragrafi 4 sanksionon faktin se kur kompania përfituese e dividendëve ka në shtetin tjetër kontraktues (ku krijohen dividendët) një seli të përherëshme në kuptimin e nenit 5 lidhur me të cilën krijohen këto dividendë, apo në rastin e një individi ai ka në shtetin tjetër një bazë fikse lidhur me të cilën krijohen të ardhurat, atëherë aplikohen dispozitat e neneve 7 ose 14, sipas rastit, dhe jo ato të paragrafëve 1 dhe 2 të këtij neni.

15.6. Paragrafi 5 lidhet me raste shumë të komplikuar që kërkojnë interpretim të detajuar, sidoqoftë më konkretisht mund të shprehej: kur një kompani, rezidente e shtetit X, shpërndan dividendë që lidhen edhe me fitime të realizuara në Shqipëri, këto dividendë nuk mund të taten në Shqipëri, përveçse kur ato i paguhen personave rezidentë Shqiptarë, ose kur kompania paguese (rezidente e shtetit X) ka një seli të përherëshme në Shqipëri dhe dividendët e paguar i atribuohen asaj selie të përherëshme.

16. Neni 11 Interesat

16.1. Ky nen jep trajtimin tatimor të interesave që lindin në njërin shtet kontraktues dhe i paguhen rezidentëve të shtetit tjetër kontraktues. Edhe në këtë rast, e drejta tatimore ndahet midis të dy shteteve.

16.2. Paragrafi 1 sanksionon të drejtën e tatimit të interesave në shtetin ku është rezident përfitues i interesave, por kjo e drejtë nuk është ekskluzive.

16.3. Paragrafi 2 jep të drejtën e kufizuar deri në një përqindje të caktuar të tatimit të interesave nga vendi i burimit, ku lindin interesat (shteti ku është rezidente kompania ose banka që paguan interesat).

16.4. Në disa marrëveshje (Paragrafi i Marrëveshjes shtetin X) shtetet bien dakort për përjashtimin nga tatimi të interesave nga huatë qeveritare (të marra ose paguara nga qeveria e njërit shtet kontraktues) apo që rrjedhin nga marrëveshje të posaçme qeveritare midis dy vendeve.

16.5. Paragrafi 4 jep përkufizimin e termit interesa, që janë të ardhura nga huatë, pa të drejtën e pjesmarrjes në fitimet e debitorit. (Pra mospjesmarrja në riskun e biznesit dhe në fitime dhe përqindja fikse e interesit janë elementë të rëndësishëm që e dallojnë atë nga dividenti). Pramvarësisht nga emërtime të ndryshme që mund të shfaqen në instrumenta të ndryshme financiare duhet që interesi të përmbajë tre elementët e sipërpërmendur që të karakterizohet si interes dhe (ajo që ka më shumë rëndësi) të njihet si shpenzim i lejuar për efekt të llogaritjes së tatimit mbi fitimin. Përndryshe pagesa mund të konsiderohet dividend ose pjesmarrje në fitime dhe të mos njihet si shpenzim i lejuar dhe të përfshihet fitimin e tatuueshëm.

16.6. Paragrafi 5: Neni 11 nuk zbatohet ndaj interesave efektivisht të lidhura me një seli të përherëshme në vendin e burimit, pasi në një rast të tillë do të aplikohet neni 7 (të ardhurat e selisë së përherëshme do të taten në vendin e burimit).

16.7 Paragrafi 6: rregulli i burimit për interesat (rasti është i ngjashëm me paragrafin 5 tek dividetët). Interesat konsiderohen me burim në Shqipëri kur pagues është një kompani Shqiptare, megjithatë, nëse një kompani rezidente e shtetit X paguan interesa për një hua të përdorur për biznesin e një selie të përherëshme që kjo kompani ka në Shqipëri dhe interesat krijohen nga kjo seli e përherëshme, atëhere burimi i interesave është vendi ku ndodhet selia e përherëshme, pra në këtë rast Shqipëria.

16.8. Paragrafi 7 trajton rastet kur ka “transferim çmimi” në pagesat e interesave midis palëve të lidhura, dhe sanksionon faktin se vetëm pagesat normale (të bazuara në parimin “arms length”) përfitojnë nga dispozitat e këtij neni, pra aplikimin e tarifës së reduktuar.

17. Neni 12 Honoraret

17.1. Ky nen trajton trajtimin tatimor të “honorareve” ose të ardhurave nga e drejta e autorit, që janë të ardhurat nga dhënja e të drejtës së përdorimit të “pasurisë intelektuale” apo pasurive të pa trupëzuara si vepra letrare, artistike, liçensa, patenta, marka tregtare, programme kompjuterike, etj., sigurisht rastet kur pronari i pasurisë së pa trupëzuar që përfiton honoraret është rezident i njërit shtet dhe përdoruesi (burimi ku krijohen honoraret) është në shtetin tjetër kontraktues.

17.2. Paragrafi 1 jep të drejtën e tatimit të honorareve në vendin ku është rezident përfituesi i tyre, por kjo e drejtë nuk është ekskluzive.

17.3. Paragrafi 2 jep të drejtën e kufizuar deri në një përqindje të caktuar të tatimit të honorareve nga vendi i burimit, ku lindin honoraret (ku është resident përdoruesi i të drejtës së autorit apo patentës).

17.4. Paragrafi 3 bën përcaktimin e termit “honorare” si pagesa për përdorimin apo të drejtën e përdorimit të së drejtës së autorit, mbi punime letrare, shkencore, artistike, patenta, marka tregtare, formula kimike, procese teknologjike, programme kompjuterike, etj.

17.5. Paragrafët 4 – 6 janë analoge me paragrafët 5-7 të Nenit 11, pra trajtimi është i njejte, veçse në vend të interesave kemi honoraret.

18. Neni 13 Fitimet nga kapitali

18.1. Ky nen trajton fitimet nga shitja e kapitalit.

18.2. Paragrafi 1 përcakton të drejtën e vendit të burimit (ku ndodhen pasuritë e paluejtëshme) të tatojë fitimet nga shitja e pasurive të paluejtëshme, duke mbuluar edhe fitimet nga shitja e pasurive të paluejtëshme dhe asetëve të biznesit.

18.3. Paragrafi 2 trajton pasuritë e luejtëshme që bëjnë pjesë në pasuritë biznesore të një selie të përherëshme që një sipërmarrje e njerit shtet kontraktues ka në shtetin tjetër, apo pasuritë e luejtëshme (biznesore) të një baze fikse që një person fizik i njerit shtet ka në shtetin tjetër. Fitimet nga shitja e këtyre pasurive taten në shtetin ku ndodhet selia e përherëshme apo baza fikse.

18.4. Paragrafi 3 trajton fitimet nga shitja e anijeve dhe avjonëve që operojnë në trafikun ndërkombëtar, të cilat taten në shtetin ku ka menaxhimin efektiv ose ku është rezidente kompania që i operon këto anije ose avjonë.

18.5. Paragrafi 4 sanksionon të drejtën ekskluzive të vendit të rezidencës për tatimin e fitimeve nga shitja e çdo pasurie, të ndryshme nga ato të referuara në paragrafët 1 – 3.

19. Neni 14 Shërbimet personale të pavarura

19.1. Ky nen trajton të ardhurat nga aktivitetet profesionale të pavarura të avokatëve, inxhinjerëve, pedagogëve, mjekëve, dentistëve, arkitektëve, ekspertëve kontabël, etj. Në princip trajtimi tatimor është i njejtë me nenin 7, vetëm se në nenin 7 trajtohen kompanitë (personat juridikë), ndërsa në nenin 14 personat fizikë. Kuptimi i selisë së përherëshme i përdorur në nent 5 dhe 7, në rastin e personave fizikë zëvendësohet me termat “bazë fikse” nëpërmjet së cilës personi fizik (resident i njerit shtet) ushtron biznes në shtetin tjetër kontraktues.

19.2. Paragrafi 1 sanksionon të drejtën e shtetit të residences për të tatuar të ardhurat e personit fizik, përveç rastit kur ky person ka një bazë fikse në shtetin tjetër (vandin e burimit, ku krijohen të ardhurat). Në një rast të tillë, pra kur personi fizik ka një bazë fikse për ushtrimin e biznesit të tij në shtetin tjetër, atëherë të ardhurat që i atribuohen kësaj baze fikse taten në këtë shtet tjetër (pra në vandin e burimit). Siç shihet llogjika është e njejtë me nenin 7, madje në modelet e fundit të OECD-së nenet 7 dhe 14 janë bashkuar, duke unifikuar edhe konceptin e “selisë së përherëshme”

me atë të “bazës fikse”.

19.3. Paragrafi 2 bën përkufizimin e “shërbimeve profesionale”, ku siç u përmend më sipër përfshihen të gjitha shërbimet e pavarura të ofruara nga personat fizikë (pra që ushtrojnë biznes të pavarur dhe taten si të tillë, pra nuk janë të punësuar), siç janë aktivitetet e artistëve, trajnerëve, të mësimdhënjes, të avokatëve, konsulentëve, mjekëve, dentistëve, arkitektëve, etj.

20. Neni 15 Shërbimet personale të varura (të ardhurat nga punësimi)

20.1. Paragrafi 1 sanksionon faktin se të ardhurat nga punësimi taten në vendin e burimit, ku ushtrohet puna.

20.2. Paragrafi 2, jep një përjashtim nga rregulli i përgjithshëm i paragrafit 1, pra e drejta tatimore i lihet vendit të residences së individit, dhe jo vendit ku ushtrohet puna, por vetëm nëse plotësohen të trija kushtet e dhëna në këtë paragraf, që janë:

- a) individi është present në vendin e burimit (ku ushtrohet puna) për një periudhë ose periudha që në total nuk i kalojnë 183 ditë, për çdo periudhë 12 mujore që fillon ose përfundon në vitin kalendarik përkatës;
- b) punëdhënësi (personi që kryen pagesën) nuk është rezident i vendit të burimit (pra pagesa bëhet nga një punëdhënës që nuk është rezident i shtetit ku ushtrohet puna); dhe
- c) pagesa nuk bëhet nga një seli e përherëshme e punëdhënësit në vendin e burimit.

20.3. Paragrafi 3 sanksionon një përjashtim nga paragrafët 1 dhe 2, lidhur me të ardhurat nga punësimi në anije apo avjonë që operojnë në trafikun ndërkombëtar, të cilat taten në shtetin ku ka drejtimin efektiv ose është rezidente sipërmarrja që operon anijet ose avjonët.

21. Neni 16 Shpërblimet e drejtorëve

Shpërblimet e drejtorëve dhe pagesa të ngjashme, ku përfshihen të ardhurat e realizuara nga të qenit anëtar i bordit drejtues, apo këshillave drejtuese në një kompani apo ent tjetër, taten vetëm në shtetin kontraktues ku është rezidente kompania që paguan këto shpërblime (pamvarësisht nga rezidenca e individit përfitues). P.sh. Një individ, rezident i shtetit X, është anëtar i bordit drejtues të një kompanie rezidente Shqiptare, dhe vjen në Shqipëri rreth 10 herë në vit, duke qendruar mesatarisht 2-3 ditë për çdo herë, për të marrë pjesë në mbledhjet e bordit drejtues të kompanisë. Në bazë të kontratës që ka me kompaninë ai merr një shpërblim prej 2.000 USD në muaj ose 2.000 USD për çdo mbledhje. Pamvarësisht nga forma e pagesës, këto pagesa taten vetëm në shtetin ku është rezidente kompania, pra, në këtë rast, në Shqipëri.

22. Neni 17 Artistët dhe Sportistët

22.1. Paragrafi 1 sanksionon faktin se të ardhurat e artistëve apo sportistëve, të cilët janë rezidentë të njerit shtet kontraktues, të realizuara nga aktivitetet artistike apo sportive në shtetin tjetër kontraktues, do të taten në këtë shtet tjetër (pra aty ku ushtrohet aktiviteti). P.sh. nëse një këngëtar, rezident i shtetit X, jep një koncert në Shqipëri, të ardhurat e realizuara do të taten në Shqipëri, pamvarësisht se individi është rezident Grek.

22.2. Paragrafi 2 sanksionon faktin se kur të ardhurat nga një aktivitet artistik apo sportiv nuk i kalojnë direkt artistit apo sportistit, por një personi juridik jo rezident, përsëri, pamvarësisht nga dispozitat e neneve 7 dhe 14, këto të ardhura do të taten në vendin ku është ushtruar aktiviteti i

artistit apo sportistit. P.sh. në shembullin e mësipërm nëse këngëtari figuron si i punësuar i një Kompanie të shtetit X apo një shteti të tretë dhe kjo kompani figuron si kontraktuese me një ent Shqiptar për organizimin e koncertit, dhe të ardhurat që i paguhen kësaj kompanie lidhur me koncertin e dhënë në Shqipëri, do të taten në Shqipëri, (pamvarësisht se kompania nuk ka një seli të përherëshme në Shqipëri në kuptimin e nenit 7).

22.4. Në disa raste shtetet kontraktuese bien dakort për përfshirjen e një paragrafi të tretë, nëpërmjet të cilit, me synim rritjen e shkëmbimeve kulturore e artistike, përjashtojnë nga tatimi aktivitetet artistike apo sportive të organizuara në kuadrin e bashkëpunimeve bilaterale të organeve të qeverisjes qendrore apo vendore.

23. Neni 18 Pensionet

E drejta ekskluzive tatimore i takon vendit të residencës së përfituesit të pensionit. P.sh. nëse një individ resident Shqiptar merr pension nga punësimi i tij në të kaluarën në shtetin X, të ardhurat nga pensioni taten vetëm në Shqipëri. Sigurisht, Shqipëria nuk mund të aplikojë tatim në se nuk ka një dispozitë për tatimin e të ardhurave nga pensionet në legjislacionin e saj të brendshëm.

24. Neni 19 Shërbimet Qeveritare

24.1. Ky nen zbatohet ndaj pagave dhe shpërblimeve të tjera të ngjashme si dhe pensioneve lidhur me shërbimet qeveritare. Ky nen mbulon të ardhurat që punonjës (zakonisht zyrtarë apo nëpunës) të njerit shtet kontraktues, të emëruar apo të caktuar për afate të ndryshme kohe, të punojnë në shtetin tjetër kontraktues.

24.2. Nënparagrafi a i paragrafit 1 sanksionon faktin se pagat dhe shpërblime të tjera të ngjashme që i paguhen personave që punojnë për shtetin Shqiptar, në teritorin e shtetit X (p.sh. si punonjës ambassade, ose punonjës në institucione të tjera që përfaqsojnë Shqipërinë në shtetin X), do të taten vetëm në Shqipëri, pamvarësisht nga koha e qendrimit në shtetin X.

24.3. Nënparagrafi b i paragrafit 1, bën përjashtim nga rregulli i përgjithshëm i dhënë në nënparagrafin a, dhe ja jep të drejtën tatimore vetëm shtetit X, kur individi (edhe pse punon për shtetin Shqiptar në shtetin X) është nënështetas i shtetit X ose nuk u bë resident i shtetit X vetëm për qëllim të këtij punësimi (shërbimi).

24.4. Paragrafi 2 trajton pensionet që rrjedhin nga shërbimet qeveritare në të kaluarën. Nënparagrafi a parimin e përgjithshëm se këto pensione do të taten në shtetin dërgues i cili ka paguar pagën dhe sigurimet shoqërore (pra për punonjësit që kanë punuar për Shqipërinë në shtetin X). Nënparagrafi b bën një përjashtim nga ky rregull, duke ja dhënë të drejtën tatimore shtetit X nëse individi është resident dhe nënështetas i shtetit X.

25. Neni 20 Studentët, petagogët dhe kërkuesit shkencorë

25.1. Në paragrafin 1 sanksionohet parimi që bursat apo të ardhurat e përfituara nga studentët apo specializantët që ndodhen për qëllime studimi apo trajnimi në një shtet kontraktues, përjashtohen nga tatimi në këtë shtet, me kusht që këto të ardhura të vijnë nga burime jashtë këtij shteti. Pra studentët Shqiptarë përjashtohen nga tatimi në shtetin X me kusht që të ardhurat e tyre të vijnë nga burime jashtë shtetit X.

25.2. Nëpërmjet paragrafit 2, palët kontraktuese bien dakort që edhe të ardhurat që studentët mund të sigurojnë nga punësimi në shtetin kontraktues ku studiojnë, të përjashtohen nga tatimi (zakonisht deri në një kufi të caktuar) ose të gëzojnë të njëjtat përjashtime dhe lehtësi si studentët vendas. Pra nëse studentë Shqiptarë, gjatë viteve të studimit, punësohen në shtetin X ato gëzojnë të njëjtat përjashtime dhe lehtësi si studentët e shtetit X.

25.3. Paragrafi 3 (në disa marrëveshje edhe ky mund të jetë nen i vacantë) ofron një trajtim të veçantë për të ardhurat që pedagogët apo kërkuesit shkencorë, residentë të njerit shtet, realizojnë nga mësimdhënja apo kërkimet shkencore në shtetin tjetër.

26. Neni 21 Të ardhura të tjera

Ky nen përfshin të ardhura që nuk mbulohen në asnjë nga nenet e tjera të marrëveshjes, për të cilat të drejtën e tatimit e ka shteti ku është resident përfituesi i të ardhurave, me përjashtim të rasteve kur përfituesi ka në shtetin tjetër kontraktues një seli të përherëshme apo një bazë fikse, dhe të ardhurat në fjalë i atribuohen asaj selie të përherëshme apo baze fikse. Në një rast të tillë zbatohen dispozitat e nenit 7 (për personat juridikë) dhe të nenit 14 (për personat fizikë).

27. Neni 22 Kapitali

27.1. Ky nen trajton tatimin e kapitalit (jo të fitimeve nga shitja e kapitalit, pasi ato trajtohen në nenin 13), në rastin tonë tatimin mbi pasurinë, që në shumë vende zakonisht aplikohet ndaj vlerës së kapitalit (përfshirë apsuritë individuale apo biznesore).

27.2. Paragrafi 1 sanksionon parimin se kapitali i përfaqësuar nga pasuri të paluejtëshme, që një resident i një shteti kontraktues ka në shtetin tjetër kontraktues, do të tatohen në shtetin ku ndodhen pasuritë e paluejtëshme.

27.3. Paragrafi 2 sanksionon faktin që kapitali i përfaqësuar nga pasuri të luejtëshme që janë pjesë e pasurive biznesore të një selie të përherëshme, që një kompani rezidente e njerit shtet ka në shtetin tjetër dhe kapitali i përfaqësuar nga pasuri të luejtëshme që një person fizik resident i njerit shtet ka në shtetin tjetër, do të tatohen në shtetin ku ndodhet selia e përherëshme apo baza fikse.

27.4. Paragrafi 3 sanksionon faktin që kapitali i përfaqësuar nga anije apo avjonë që operojnë në transportin ndërkombëtar do të tatohet në shtetin kontraktues ku ndodhet vendi i drejtimit efektiv ose ku është rezidente kompania që operon këto anije apo avjonë.

28. Neni 23 Eleminimi i tatimit të dyfishtë

28.1. Ky nen trajton metodat për eleminimin e tatimit të dyfishtë, pra rastet, kur një person fizik apo juridik, resident i njerit shtet kontraktues (vendi i residences së tatimpaguesit), realizon të ardhura nga burime në shtetin tjetër kontraktues (vendi i burimit të të ardhurave), dhe këto të ardhura, në përputhje me dispozitat e marrëveshjes, janë tatuar në këtë shtet tjetër, atëhere shteti i përmendur në fillim (shteti i residences) duhet të eliminojë tatimin e dyfishtë duke i përjashtuar ato të ardhura nga tatimi ose duke i kredituar subjektit tatimin e paguar në shtetin tjetër. Pra për eleminimin e tatimit të dyfishtë përdoren dy metoda:

28.2. Metoda e përjashtimit: Sipas parimit të përjashtimit Shteti i rezidencës nuk taton të ardhurat të cilat në bazë të dispozitave të Marrëveshjes tatohen në shtetin e burimit. Parimi i përjashtimit përmban në vetvete dy metoda: a) “përjashtim të plotë” të ardhurat që mund të tatohen në shtetin e burimit nuk

përfshihen fare në bazën tatimore në shtetin e rezidencës, dhe b) “përjashtimi progresiv”: të ardhurat që mund të taten në vendin e burimit nuk taten në shtetin e rezidencës, por ky i fundit mban të drejtën t’i marrë në konsideratë ato të ardhura kur përcakton tarifën (progresive) të tatimit për pjesën e mbetur të të ardhurave.

28.3. Metoda e kreditimit: Në bazë të parimit të kreditimit, shteti i rezidencës llogarit tatimin në bazë të të ardhurave globale të tatimpaguesit, përfshirë të ardhurat nga shteti i burimit, të cilat sipas Marrëveshjes mund të jenë tatur në Shtetin tjetër, dhe më pas lejon kreditimin (reduktimin) e tatimit të paguar në vendin e burimit. Parimi i kreditimit gjithashtu përmban dy metoda: a) “kreditim i plotë” kur shteti i rezidencës lejon kreditimin e shumës totale të tatimit që mund të jetë paguar në shtetin tjetër, dhe b) “kreditim i zakonshëm” kur shteti i rezidencës lejon kreditimin e tatimit të paguar në shtetin tjetër deri në masën e tatimit të vet për të ardhurat e realizuara në shtetin tjetër.

Zakonisht në Marrëveshjet që ne kemi përfunduar është preferuar metoda e kreditimit të zakonshëm, ndërsa nga vendet e tjera, sipas rastit, është përdorur metoda e përjashtimit, ose metoda e kreditimit, ose në disa raste kombinimi i të dyjave (për disa lloje të ardhurash përjashtimi, për të tjera, kreditimi).

29. Neni 24 Mosdiskriminimi

29.1. Paragrafi 1 sanksionon parimin se për qëllime tatimore nuk lejohet diskriminimi mbi baza nacionaliteti. Pra nënështetasit e një shteti kontraktues që ushtrojnë biznes në shtetin tjetër kontraktues nuk duhet të gëzojnë një trajtim tatimor më pak të favorshëm se nënështetasit e shtetit të përmendur në fund.

29.2. Paragrafi 2 sanksionon parimin që të ardhurat që një sipërmarrje e një shteti kontraktues realizon në shtetin tjetër kontraktues, nëpërmjet një selie të përherëshme të ndodhur në këtë shtet tjetër, do të gëzojnë një trajtim tatimor të barabartë me sipërmarrjet vendase që kryejnë aktivitetete të njejta ose të ngjashme.

29.3. Paragrafi 3 garanton trajtim të barabartë tatimor lidhur me njohjen si shpenzime të lejuara për efekt tatimi të interesave, honorareve apo pagesave të tjera.

29.4. Paragrafi 4 sanksionon trajtim tatimor jo diskriminues për kompanitë e zotëruara apo kontrolluara nga rezidentë të shtetit tjetër.

30. Neni 25 Proçedura e Mirëkuptimit Reciprok

30.1. Paragrafi 1 i jep të drejtë tatipaguesit të apelojë tek autoritetet tatimore të vendit të rezidencës kur mendon se është trajtuar në kundërshtim me dispozitat e Marrëveshjes tatimore.

30.2. Paragrafi 2 trajton faktin që autoriteti kompetent që merr ankesën, kur e shikon të drejtë atë, përpiqet që në bashkëpunim me autoritetin kompetent të shtetit tjetër ta zgjidhin çështjen me mirëkuptim reciprok.

30.3. Paragrafi 3 i jep të drejtë autoriteteve kompetente të shteteve kontraktuese që të përpiqen që, me mirëkuptim reciprok, të zgjidhin konfliktet që lidhen me interpretimin dhe aplikimin e dispozitave të Marrëveshjes.

30.4. Paragrafi 4 i lejon autoritetet kompetente të organizojnë takime direkte apo të krijojnë komisione të përbashkëta për zgjidhjen e problemeve dhe arritjen e mirëkuptimit.

31. Neni 26 Shkëmbimi i Informacionit

31.1. Ky nen trajton nevojën e shkëmbimit të informacioneve ndërmjet autoriteteve kompetente të shteteve kontraktuese për të ndihmuar reciprokisht njëri-tjetrin për zbatimin e dispozitave të marrëveshjes.

31.2. Paragrafi 1 sanksionon detyrimin e organeve tatimore për të shkëmbyer informacione të nevojshme për zbatimin e dispozitave të marrëveshjes. Në shumë marrëveshje palët bien dakort të shkëmbejnë informacione edhe për persona që nuk mbulohen nga neni 1 si dhe për tatime që nuk mbulohen nga neni 2 i marrëveshjes. Paragrafi gjithashtu sanksionon detyrimin për përdorimin konfidencial dhe ruajtjen e sekretit të këtyre informacioneve, njëlloj siç veprohet me informacionet e brendshme, në përputhje me dispozitat e legjislacionit të brendshëm.

31.3. Paragrafi 2 sanksionon faktin se shtetet kontraktuese nuk janë të detyruara të japin informacione që bien në kundërshtim me legjislacionin e tyre të brendshëm.

32. Neni 27 Diplomatët

Ky nen sanksionon faktin se dispozitat e marrëveshjes tatimore nuk çënojnë privilegjet fiskale që i jepen diplomatëve nga nga e drejta ndërkombëtare apo marrëveshje ndërkombëtare të posaçme (Konventa e Vjenës).

33. Neni 28 Hyrja në fuqi

Ky nen sanksionon faktin që Marrëveshja duhet të ratifikohet nga Parlamentet e shteteve kontraktuese dhe dispozitat e saj kanë efekt nga 1 Janari i vitit që pason vitin e shkëmbimit e instrumentave të ratifikimit ose të njoftimit reciprok për përmbushjen e procedurave të hyrjes në fuqi në sejcilin shtet kontraktues.

34. Neni 29 Përfundimi

Ky nen sanksionon faktin që Marrëveshja mund të pushojë së zbatuari, pra mund të denoncohet nga sejcili shtet kontraktues, por ky denoncim zakonisht mund të bëhet jo më vonë se 6 muaj para përfundimit të vitit kalendarik, dhe Marrëveshja do të pushojë së zbatuari nga 1 Janari i vitit që pason vitin në të cilin është bërë denoncimi.

Bashkangjitur janë: modeli i vertetimit të residencës per subjektet Shqiptare, formulari i aplikimit të marrëveshjes tatimore, lista e marrëveshjeve tatimore të përfunduara nga vendi ynë deri në fund të vitit 2003 si dhe një model i marrëveshjes tatimore.

MINISTRI I FINANCAVE

ARBEN MALAJ

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PERGJITHSHME
E TATIMEVE

REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRY OF FINANCE
GENERAL TAXATION
DEPARTMENT

Rr. "Mustafa Lleshi", Nr. 7, Tirana Tel : (355 4) 374156 Fax: (355 4) 374159

Nr. ____ Prot.

Tiranë, __ / __ /2004

Kopja e parë për Autoritetet Tatimore të Huaja
1st copy for the Foreign Tax Authority

ÇERTIFIKATE REZIDENCE
RESIDENCE CERTIFICATE

Unë vërtetoj se:

Emri:

Adresa:

Forma Juridike

NIPT:

Kodi fiskal :

Zyra e Tatimeve:

për vitin kalendarik 2004 është Resident i Republikës së Shqipërisë në kuptim të Konventës për Shmangjen e Tatimeve të Dyfishta të nënshkruar midis Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së _____.

I do certify that:

Name:

Address:

Legal Form:

Tax ID :

Fiscal code :

Tax Office :

is a Resident of the Republic of Albania during the calendar year 2004 within the meaning of the Convention for the avoidance of double taxation concluded between the Republic of Albania and the _____ Republic.

**AUTORITETI KOMPETENT
COMPETENT AUTHORITY**

DREJTORI I PERGJITHSHEM I TATIMEVE

**REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PERGJITHSHME
E TATIMEVE**

**REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRY OF FINANCE
GENERAL TAXATION
DEPARTMENT**

Rr. "Mustafa Lleshi", Nr. 7, Tirana Tel : (355 4) 374156 Fax: (355 4) 374159

Nr. ____ Prot.

Tiranë, __ / __ /2004

Kopja e dytë për Tatimpaguesin 2nd copy for the Taxpayer

**ÇERTIFIKATE REZIDENCE
RESIDENCE CERTIFICATE**

Unë vërtetoj se:

Emri:

Adresa:

Forma Juridike:

NIPT:

Kodi fiskal :

Zyra e Tatimeve:

për vitin kalendarik 2004 është Resident i Republikës së Shqipërisë në kuptim të Konventës për Shmangjen e Tatimeve të Dyfishta të nënshkruar midis Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Greqisë.

I do certify that:

Name:

Address:

Legal Form:

Tax ID :

Fiscal code :

Tax Office :

is a Resident of the Republic of Albania during the calendar year 2004 within the meaning of the Convention for the avoidance of double taxation concluded between the Republic of Albania and the Hellenic Republic.

**AUTORITETI KOMPETENT
COMPETENT AUTHORITY**

DREJTORI I PERGJITHSHEM I TATIMEVE

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PERGJITHSHME
E TATIMEVE

REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRY OF FINANCE
GENERAL TAXATION
DEPARTMENT

Rr. "Mustafa Lleshi", Nr. 7, Tirana Tel : (355 4) 374156 Fax: (355 4) 374159

Nr. ____ Prot.

Tiranë, __ / __ /2004

Kopja e tretë për Autoritetet Tatimore Shqiptare
3d copy for the Albanian Tax Authority

ÇERTIFIKATE REZIDENCE
RESIDENCE CERTIFICATE

Unë vërtetoj se:

Emri:

Adresa:

Forma Juridike:

NIPT:

Kodi fiskal :

Zyra e Tatimeve:

për vitin kalendarik 2003 është Resident i Republikës së Shqipërisë në kuptim të Konventës për Shmangjen e Tatimeve të Dyfishta të nënshkruar midis Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së _____.

I do certify that:

Name:

Address:

Legal Form:

Tax ID :

Fiscal code :

Tax Office :

is a Resident of the Republic of Albania during the calendar year 2004 within the meaning of the Convention for the avoidance of double taxation concluded between the Republic of Albania and the _____ Republic.

AUTORITETI KOMPETENT
COMPETENT AUTHORITY

DREJTORI I PERGJITHSHEM I TATIMEVE

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PERGJITHSHME
E TATIMEVE

REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRY OF FINANCE
GENERAL TAXATION
DEPARTMENT

Rr. "Mustafa Lleshi", Nr. 7, Tirana Tel : (355 4) 374156 Fax: (355 4) 374159

Nr. ____ Prot.

Tiranë, __ / __ /2004

Kopjo 1 për kërkuesin (përfituesin e të ardhurave) – **Copy 1** for the claimant (receptient of income)

**KERKESE PER ZBATIMIN E MARREVESHJES PER HEQJEN E TAKSIMIT TE
DYFISHTE MIDIS SHQIPERISE DHE**

**CLAIM FOR THE APPLICATION OF THE AGREEMENT FOR THE AVOIDANCE OF
DOUBLE TAXATION BETWEEN ALBANIA AND**

I. Të dhëna për përfituesin e të ardhurave – Information on the recipient of income:

Emri i plotë/Emri tregtar

Full

name/Business

name

.....

Forma juridike

Legal form

.....

Profesioni/aktiviteti

Profession/activity

.....

Kodi fiskal ose NIPT

Fiscal

code

or

TIN

.....

Adresa e plotë

Full

address

.....

Përfaqsimi në Shqipëri (nëse ka)

Representation

in

Albania

(if

any)

.....

II. Të dhëna për paguesin e të ardhurave – Information on the payer of income:

Emri i plotë/Emri tregtar

Full

name/Business

name

.....

Forma juridike

Legal form

Profesioni/aktiviteti
Profession/activity

Kodi fiskal ose NIPT

Fiscal code or TIN

Adresa e plotë

Full Address

III. Të dhëna mbi të ardhurat – Information on income:

Lloji i të ardhurës

Type of income

të ardhurës

Total amount of income

Data e pagesës

Date of payment

Tarifa e tatimit dhe shuma e tatimit të paguar

Tax rate and amount of tax paid

IV. Të dhëna për dokumentat që bashkangjiten – Information on attached documents:

(lloji i dokumentave, numri dhe data e lëshimit – type of documents, number and issuing date)

V. Të dhëna të tjera – Other information:

VI. Deklarimi i kërkuesit (përfituesit) – Declaration of the claimant (beneficiary):

Unë deklaroj se jam pronari përfitues i të ardhurave të sipër-përmendura dhe se çdo e dhënë në këtë kërkesë është e vërtetë – I hereby declare that I am the beneficial owner of the above-mentioned income and any information given in this claim is true.

Vendi dhe data – Place and date
Stamp of the beneficiary

Firma dhe vula e përfituesit – Signature and

.....
.....
VII. Vërtëtimi nga Autoriteti Tatimor i Vendit të Rezidencës së përfituesit – Certification by the Tax Authority of the beneficiary’s residence country.

Unë vërtëtoj se përfituesi ka qenë/është rezident i gjatë vitit të specifikuar më sipër në kuptimin e Marrëveshjes për heqjen e taksimit të dyfishtë midis Shqipërisë dhe

I certify that the beneficiary is/was during the year specified above a resident of within the meaning of the Agreement for the avoidance of double taxation between Albania and

**Vendi dhe data
punonjësit competent**

Vula e Autoritetit Tatimor

Emri dhe nënshkrimi i

***Place and date
competent official***

Stamp of Tax Authority

Name and Signature of

.....

UDHEZIME PER PLOTESIMIN E KETIJ FORMULARI

1. Ky formular i jepet personave rezidentë të vendeve me të cilat Republika e Shqipërisë ka përfunduar Marrëveshje për Heqjen e Taksimit të Dyfishtë, ndaj të cilëve aplikohen dispozitat e këtyre marrëveshjeve lidhur me tatimet e mbajtura në burim ndaj dividendëve, interesave, honorareve dhe shërbimeve teknike.
2. Formulari konsiston në katër kopjo, kopjo 1 për përfituesin, kopjo 2 për paguesin e të ardhurave, kopjo 3 për Autoritetin Tatimor Shqiptar dhe kopjo 4 për Autoritetin e Huaj Tatimor. Rubrikat I, IV, V dhe VI plotsohen nga përfituesi (kërkuesi); rubrikat II dhe III nga paguesi dhe rubrika VII nga Autoriteti i Huaj Tatimor.
3. Aplikimi i plotsuar paraqitet në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve në Republikën e Shqipërisë në Adresën: Rr.Mustafa Lleshi nr.7, Tiranë, Shqipëri, jo më vonë se dy vjet nga data e kryerjes së pagesës.

INSTRUCTIONS FOR FILLING IN THIS FORM

1. This form is submitted to resident persons of countries with which the Republic of Albania has concluded Agreements for the avoidance of double taxation and which persons are subject to the provisions of such Agreements concerning the withholding taxes on dividends, interest, royalties and technical services.
2. The form consists in four copies; copy 1 is for the beneficiary, copy 2 for the payer of income (remuneration), copy 3 for the Albanian Tax Authority and copy 4 for the Foreign Tax Authority. Items I, IV, V and VI are to be filled by the beneficiary (claimant); items II and III are to be filled by the payer and item VII is to be filled by the foreign tax authority.
3. The completed form is submitted to the General Taxation Department in the Republic of Albania at the address: Rr."Mustafa Lleshi" nr.7, Tirana, Albania, within the period of two years from the date of the payment.

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PERGJITHSHME
E TATIMEVE

REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRY OF FINANCE
GENERAL TAXATION
DEPARTMENT

Rr. "Mustafa Lleshi", Nr. 7, Tirana Tel : (355 4) 374156 Fax: (355 4) 374159

Nr. ____ Prot.

Tiranë, __ / __ /2004

Kopjo 2 për paguesin e të ardhurave (shpërblimit) – **Copy 2** for the payer of income(remuneration)

**KERKESE PER ZBATIMIN E MARREVESHJES PER HEQJEN E TAKSIMIT TE
DYFISHTE MIDIS SHQIPERISE DHE**

**CLAIM FOR THE APPLICATION OF THE AGREEMENT FOR THE AVOIDANCE OF
DOUBLE TAXATION BETWEEN ALBANIA AND**

I. Të dhëna për përfituesin e të ardhurave – Information on the recipient of income:

Emri i plotë/Emri tregtar

Full

name/Business

name

.....

Forma juridike

Legal form

.....

Profesioni/aktiviteti

Profession/activity

.....

Kodi fiskal ose NIPT

Fiscal

code

or

TIN

.....

Full

address

.....

Përfaqsimi në Shqipëri (nëse ka)

Representation

in

Albania

(if

any)

.....

II. Të dhëna për paguesin e të ardhurave – Information on the payer of income:

Emri i plotë/Emri tregtar
Full name/Business name

Forma juridike
Legal form

Profesioni/aktiviteti
Profession/activity

Kodi fiskal ose NIPT
Fiscal code or TIN

Adresa e plotë
Full Address

III. Të dhëna mbi të ardhurat – Information on income:

Lloji i të ardhurës
Type of income

Shuma e të ardhurës
Total amount of income

Data e pagesës
Date of payment

Tarifa e tatimit dhe shuma e tatimit të paguar
Tax rate and amount of tax paid

IV. Të dhëna për dokumentat që bashkangjiën – Information on attached documents:

(lloji i dokumentave, numri dhe data e lëshimit – *type of documents, number and issuing date*)

V. Të dhëna të tjera – Other information:

VI. Deklarimi i kërkuesit (përfituesit) – Declaration of the claimant (beneficiary):

Unë deklaroj se jam pronari përfitues i të ardhurave të sipër-përmendura dhe se çdo e dhënë në këtë kërkesë është e vërtetë – *I hereby declare that I am the beneficial owner of the above-mentioned income and any information given in this claim is true.*

Vendi dhe data – *Place and date*
Stamp of the beneficiary

Firma dhe vula e përfituesit – *Signature and*

.....

.....

VII. Vërtëtimi nga Autoriteti Tatimor i Vendet të Rezidencës së përfituesit – Certification by the Tax Authority of the beneficiary's residence country.

Unë vërtëtoj se përfituesi ka qenë/është rezident i gjatë vitit të specifikuar më sipër në kuptimin e Nenit 3 të Marrëveshjes për heqjen e taksimit të dyfishtë midis Shqipërisë dhe

I certify that the beneficiary is/was during the year specified above a resident of within the meaning of Article 3 of the Agreement for the avoidance of double taxation between Albania and

**Vendi dhe data
punonjësit kompetent
*Place and date
competent official***

**Vula e Autoritetit Tatimor
*Stamp of Tax Authority***

**Emri dhe nënshkrimi i
*Name and Signature of***

.....

.....

UDHEZIME PER PLOTESIMIN E KETIJ FORMULARI

1. Ky formular i jepet personave rezidentë të vendeve me të cilat Republika e Shqipërisë ka përfunduar Marrëveshje për Heqjen e Taksimit të dyfishtë, ndaj të cilëve aplikohen dispozitat e këtyre marrëveshjeve lidhur me tatimet e mbajtura në burim ndaj dividendëve, interesave, honorareve dhe shërbimeve teknike.
2. Formulari konsiston në katër kopjo, kopjo 1 për përfituesin, kopjo 2 për paguesin e të ardhurave, kopjo 3 për Autoritetin Tatimor Shqiptar dhe kopjo 4 për Autoritetin e Huaj Tatimor. Rubrikat I, IV, V dhe VI plotsohen nga përfituesi (kërkuesi); rubrikat II dhe III nga paguesi dhe rubrika VII nga Autoriteti i Huaj Tatimor.
3. Aplikimi i plotsuar paraqitet në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve në Republikën e Shqipërisë në Adresën: Rr.Mustafa Lleshi nr.7, Tiranë, Shqipëri, jo më vonë se dy vjet nga data e kryerjes së pagesës.

INSTRUCTIONS FOR FILLING IN THIS FORM

1. This form is submitted to resident persons of countries with which the Republic of Albania has concluded Agreements for the avoidance of double taxation and which persons are subject to the provisions of such Agreements concerning the withholding taxes on dividends, interest, royalties and technical services.
2. The form consists in four copies; copy 1 is for the beneficiary, copy 2 for the payer of income (remuneration), copy 3 for the Albanian Tax Authority and copy 4 for the Foreign Tax Authority. Items I, IV, V and VI are to be filled by the beneficiary (claimant); items II and III are to be filled by the payer and item VII is to be filled by the foreign tax authority.
3. The completed form is submitted to the General Taxation Department in the Republic of Albania at the address: Rr."Mustafa Lleshi" nr.7, Tirana, Albania, within the period of two years from the date of the payment.

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PERGJITHSHME
E TATIMEVE

REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRY OF FINANCE
GENERAL TAXATION
DEPARTMENT

Rr. "Mustafa Lleshi", Nr. 7, Tirana Tel : (355 4) 374156 Fax: (355 4) 374159

Nr. ____ Prot.

Tiranë, __ / __ /2004

Kopjo 3 për autoritetin tatimor të – **Copy 3** for the tax authority of the
Republikës së Shqipërisë *Republic of Albania*

**KERKESE PER ZBATIMIN E MARREVESHJES PER HEQJEN E TAKSIMIT TE
DYFISHTE MIDIS SHQIPERISE DHE**

**CLAIM FOR THE APPLICATION OF THE AGREEMENT FOR THE AVOIDANCE OF
DOUBLE TAXATION BETWEEN ALBANIA AND**

I. Të dhëna për përfituesin e të ardhurave – Information on the recipient of income:

Emri i plotë/Emri tregtar
Full name/Business name
.....
Forma juridike
Legal form
.....
Profesioni/aktiviteti
Profession/activity
.....
Kodi fiskal ose NIPT
Fiscal code or TIN
..... Adresa e
plotë
Full address
.....
Përfaqsimi në Shqipëri (nëse ka)
Representation in Albania (if any)
.....

II. Të dhëna për paqesin e të ardhurave – Information on the payer of income:

Emri i plotë/Emri tregtar
Full name/Business name
.....
Forma juridike
Legal form
.....
Profesioni/aktiviteti
Profession/activity
.....
Kodi fiskal ose NIPT
Fiscal code or TIN
.....
Adresa e plotë
Full Address
.....

III. Të dhëna mbi të ardhurat – Information on income:

Lloji i të ardhurës
Type of income
.....

Shuma e të ardhurës
Total amount of income
.....
Data e pagesës
Date of payment
.....
Tarifa e tatimit dhe shuma e tatimit të paguar
Tax rate and amount of tax paid
.....

IV. Të dhëna për dokumentat që bashkangjiten – Information on attached documents:
(lloji i dokumentave, numri dhe data e lëshimit – *type of documents, number and issuing date*)

.....
.....
.....
.....

V. Të dhëna të tjera – Other information:

.....
.....
.....

VI. Deklarimi i kërkuesit (përfituesit) – Declaration of the claimant (beneficiary):

Unë deklaroj se jam pronari përfitues i të ardhurave të sipër-përmendura dhe se çdo e dhënë në këtë kërkesë është e vërtetë – *I hereby declare that I am the beneficial owner of the above-mentioned income and any information given in this claim is true.*

Vendi dhe data – *Place and date*
Stamp of the beneficiary

Firma dhe vula e përfituesit – *Signature and*

.....

.....

VII. Vërtëtimi nga Autoriteti Tatimor i Vendlindjes së përfituesit – Certification by the Tax Authority of the beneficiary's residence country.

Unë vërtetoj se përfituesi ka qenë/është rezident i gjatë vitit të specifikuar më sipër në kuptimin e Nenit 3 të Marrëveshjes për heqjen e taksimit të dyfishtë midis Shqipërisë dhe

I certify that the beneficiary is/was during the year specified above a resident of within the meaning of Article 3 of the Agreement for the avoidance of double taxation between Albania and

Vendi dhe data
punonjësit kompetent
Place and date
of competent official

Vula e Autoritetit Tatimor
Stamp of Tax Authority

Emri dhe nënshkrimi i
Name and Signature

.....

.....

UDHEZIME PER PLOTESIMIN E KETIJ FORMULARI

1. Ky formular i jepet personave rezidentë të vendeve me të cilat Republika e Shqipërisë ka përfunduar Marrëveshje për Heqjen e Taksimit të dyfishtë, ndaj të cilëve aplikohen dispozitat e këtyre marrëveshjeve lidhur me tatimet e mbajtura në burim ndaj dividendëve, interesave, honorareve dhe shërbimeve teknike.
2. Formulari konsiston në katër kopjo, kopjo 1 për përfituesin, kopjo 2 për paguesin e të ardhurave, kopjo 3 për Autoritetin Tatimor Shqiptar dhe kopjo 4 për Autoritetin e Huaj Tatimor. Rubrikat I, IV, V dhe VI plotsohen nga përfituesi (kërkuesi); rubrikat II dhe III nga paguesi dhe rubrika VII nga Autoriteti i Huaj Tatimor.
3. Aplikimi i plotsuar paraqitet në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve në Republikën e Shqipërisë në Adresën: Rr.Mustafa Lleshi nr.7, Tiranë, Shqipëri, jo më vonë se dy vjet nga data e kryerjes së pagesës.

INSTRUCTIONS FOR FILLING IN THIS FORM

1. This form is submitted to resident persons of countries with which the Republic of Albania has concluded Agreements for the avoidance of double taxation and which persons are subject to the provisions of such Agreements concerning the withholding taxes on dividends, interest, royalties and technical services.
2. The form consists in four copies; copy 1 is for the beneficiary, copy 2 for the payer of income (remuneration), copy 3 for the Albanian Tax Authority and copy 4 for the Foreign Tax Authority. Items I, IV, V and VI are to be filled by the beneficiary (claimant); items II and III are to be filled by the payer and item VII is to be filled by the foreign tax authority.
3. The completed form is submitted to the General Taxation Department in the Republic of Albania at the address: Rr."Mustafa Lleshi" nr.7, Tirana, Albania, within the period of two years from the date of the payment.

REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCAVE
DREJTORIA E PERGJITHSHME
E TATIMEVE

REPUBLIC OF ALBANIA
MINISTRY OF FINANCE
GENERAL TAXATION
DEPARTMENT

Rr. "Mustafa Lleshi", Nr. 7, Tirana Tel : (355 4) 374156 Fax: (355 4) 374159

Nr. ____ Prot.

Tiranë, __ / __ /2004

Kopjo 4 për autoritetin tatimor të huaj – **Copy 4** for the foreign tax authority

**KERKESE PER ZBATIMIN E MARREVESHJES PER HEQJEN E TAKSIMIT TE
DYFISHTE MIDIS SHQIPERISE DHE**

**CLAIM FOR THE APPLICATION OF THE AGREEMENT FOR THE AVOIDANCE OF DOUBLE
TAXATION BETWEEN ALBANIA AND**

I. Të dhëna për përfituesin e të ardhurave – Information on the recipient of income:

Emri i plotë/Emri tregtar

Full

name/Business

name

Forma juridike

Legal form

Profesioni/aktiviteti

Profession/activity

Kodi fiskal ose NIPT

Fiscal

code

or

TIN

Adresa e plotë

Full

address

Përfaqsimi në Shqipëri (nëse ka)

Representation

in

Albania

(if

any)

II. Të dhëna për paguesin e të ardhurave – Information on the payer of income:

Emri i plotë/Emri tregtar

Full

name/Business

name

Forma juridike

Legal form

Profesioni/aktiviteti

Profession/activity

.....
Kodi fiskal ose NIPT

Fiscal

code

or

TIN

.....
Adresa e plotë

Full

Address

.....
III. Të dhëna mbi të ardhurat – Information on income:

Lloji i të ardhurës

Type

of

income

.....
Shuma e të ardhurës

Total

amount

of

income

.....
Data e pagesës

Date

of

payment

.....
Tarifa e tatimit dhe shuma e tatimit të paguar

Tax

rate

and

amount

of

tax

paid

.....
IV. Të dhëna për dokumentat që bashkangjiten – Information on attached documents:

(lloji i dokumentave, numri dhe data e lëshimit – *type of documents, number and issuing date*)

.....
V. Të dhëna të tjera – Other information:

.....
VI. Deklarimi i kërkuesit (përfituesit) – Declaration of the claimant (beneficiary):

Unë deklaroj se jam pronari përfitues i të ardhurave të sipër-përmendura dhe se çdo e dhënë në këtë kërkesë është e vërtetë – *I hereby declare that I am the beneficial owner of the above-mentioned income and any information given in this claim is true.*

Vendi dhe data – *Place and date*
Stamp of the beneficiary

Firma dhe vula e përfituesit – *Signature and*

VII. Vërtëtimi nga Autoriteti Tatimor i Vendit të Rezidencës së përfituesit – Certification by the Tax Authority of the beneficiary's residence country.

Unë vërtëtoj se përfituesi ka qenë/është rezident i gjatë vitit të specifikuar më sipër në kuptimin e Nenit 3 të Marrëveshjes për heqjen e taksimit të dyfishtë midis Shqipërisë dhe

I certify that the beneficiary is/was during the year specified above a resident of within the meaning of Article 3 of the Agreement for the avoidance of double taxation between Albania and

**Vendi dhe data
punonjësit kompetent
Place and date
of competent official**

**Vula e Autoritetit Tatimor
Stamp of Tax Authority**

**Emri dhe nënshkrimi i
Name and Signature**

.....

.....

UDHEZIME PER PLOTESIMIN E KETIJ FORMULARI

1. Ky formular i jepet personave rezidentë të vendeve me të cilat Republika e Shqipërisë ka përfunduar Marrëveshje për Heqjen e Taksimit të dyfishtë, ndaj të cilëve aplikohen dispozitat e këtyre marrëveshjeve lidhur me tatimet e mbajtura në burim ndaj dividendëve, interesave, honorareve dhe shërbimeve teknike..
2. Formulari konsiston në katër kopjo, kopjo 1 për përfituesin, kopjo 2 për paguesin e të ardhurave, kopjo 3 për Autoritetin Tatimor Shqiptar dhe kopjo 4 për Autoritetin e Huaj Tatimor. Rubrikat I, IV, V dhe VI plotsohen nga përfituesi (kërkuesi); rubrikat II dhe III nga paguesi dhe rubrika VII nga Autoriteti i Huaj Tatimor.
3. Aplikimi i plotsuar paraqitet në Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve në Republikën e Shqipërisë në Adresën: Rr.Mustafa Lleshi nr.7, Tiranë, Shqipëri, jo më vonë se dy vjet nga data e kryerjes së pagesës.

INSTRUCTIONS FOR FILLING IN THIS FORM

1. This form is submitted to resident persons of countries with which the Republic of Albania has concluded Agreements for the avoidance of double taxation and which persons are subject to the provisions of such Agreements concerning the withholding taxes on dividends, interest, royalties and technical services.
2. The form consists in four copies; copy 1 is for the beneficiary, copy 2 for the payer of income (remuneration), copy 3 for the Albanian Tax Authority and copy 4 for the Foreign Tax Authority.

Items I, IV, V and VI are to be filled by the beneficiary (claimant); items II and III are to be filled by the payer and item VII is to be filled by the foreign tax authority.

3. The completed form is submitted to the General Taxation Department in the Republic of Albania at the address: Rr."Mustafa Lleshi" nr.7, Tirana, Albania, within the period of two years from the date of the payment.

MARREVESHJET BILATERALE PER SHMANGJEN E TAKSIMIT TE DYFISHTE DHE PARANDALIMIN E EVAZIONIT FISKAL (MARREVESHJET TATIMORE)

I. Marrëveshjet tatimore që kanë hyrë në fuqi:

1. **Marrëveshja me Poloninë**, me efekt nga 1 Janari 1995.
2. **Marrëveshja me Rumaninë**, me efekt nga 1 Janari 1995.
3. **Marrëveshja me Malajzinë**, me efekt nga 1 Janari 1995.
4. **Marrëveshja me Hungarinë**, me efekt nga 1 Janari 1996.
5. **Marrëveshja me Turqinë**, me efekt nga 1 Janari 1997.
6. **Marrëveshja me Çekinë**, me efekt nga 1 Janari 1997.
7. **Marrëveshja me Rusinë**, me efekt nga 1 Janari 1998.
8. **Marrëveshja me Maqedoninë**, me efekt nga 1 Janari 1999.
9. **Marrëveshja me Kroacinë**, me efekt nga 1 Janari 1999.
10. **Marrëveshja me Italinë**, me efekt nga 1 Janari 2000.
11. **Marrëveshja me Bullgarinë**, me efekt nga 1 Janari 2000.
12. **Marrëveshja me Suedinë**, me efekt nga 1 Janari 2000.
13. **Marrëveshja me Norvegjinë**, me efekt nga 1 Janari 2000.
14. **Marrëveshja me Greqinë**, me efekt nga 1 Janari 2001.

15. **Marrëveshja me Zvicrën**, me efekt nga 1 Janari 2001.
16. **Marrëveshja me Maltën**, me efekt nga 1 Janari 2001.
17. **Marrëveshja me Moldavinë**, me efekt nga 1 Janari 2004.

II. Marrëveshje të nënëshkruara por që nuk kanë hyrë në fuqi:

18. Me Belgjikën,

- nënëshkruar në Bruksel më 14 Nëntor 2002.
- ratifikuar nga Kuvendi i Shqipërisë Prill 2003

18. Me Francën,

- Nënëshkruar në Tiranë më 24 Dhjetor 2002.
- Ratifikuar nga Kuvendi i Shqipërisë, Prill 2003

III. Marrëveshje të sigluara në nivel teknik:

20. **Me Egjiptin**, parafuar në Kajro më 30 Nëntor, 1998.
21. **Me Hollandën**, parafuar në Hagë, më 14 Dhjetor, 2001.
22. **Me Jugosllavinë**, parafuar në Beograd më 11 Dhjetor 2002.
23. **Me Iranin**, parafuar në Teheran, më 22 Dhjetor 2002.

MINISTRIA E FINANCAVE

Dhjetor 2003

M A R R E V E S H J E

NDERMJET

QEVERISE SE REPUBLIKES SE SHQIPERISE

DHE

QEVERISE SE SHETITIT X

**PER SHMANGJEN E TATIMEVE TE DYFISHTA DHE PER PARANDALIMIN E EVAZIONIT
FISKAL LIDHUR ME TATIMET MBI TE ARDHURAT DHE MBI KAPITALIN**

Qeverija e Republikës së Shqipërisë dhe Qeverija e Shtetit X,

Duke dëshiruar të përfundojnë një Marrëveshje për shmangjen e tatimeve të dyfishta dhe për parandalimin e evazionit fiskal lidhur me tatimet mbi të ardhurat dhe mbi kapitalin,

Kanë rënë dakort për sa vijon:

NENI 1

PERSONAT MBI TE CILAT ZBATOHET MARREVESHJA

Kjo Marrëveshje do të zbatohet ndaj personave që janë rezidentë të njerit ose e të dy Shteteve Kontraktuese.

NENI 2

TATIMET QE MBULON MARREVESHJA

1. Kjo Marrëveshje do të zbatohet për tatimet mbi të ardhurat dhe mbi kapitalin që zbatohen në emër të një Shteti Kontraktues ose nënndarjeve të tij politike ose autoriteve lokale, pamvarësisht nga mënyra e vjeljes së tyre.

2. Do të konsiderohen tatime mbi të ardhurat dhe mbi kapitalin të gjitha tatimet e vendosura mbi të ardhurat total, mbi kapitalin në total, ose mbi elementë të të ardhurave ose të kapitalit, përfshirë tatimet mbi fitimet nga shitblerja e pasurive të luajtshme ose të paluajtshme, tatimet mbi shumatat totale të pagave dhe rrogave si edhe tatimet mbi rivleresimin e kapitalit.

3. Tatimet egzistuese ndaj të cilave do të zbatohet Marrëveshja janë:

(a) Në rastin e Republikës së Shqipërisë:

- (i) tatimi mbi fitimin;
- (ii) tatimi mbi biznesin e vogël;
- (iii) tatimi mbi të ardhurat personale;
- (iv) tatimi mbi pasurinë;

(në vijim do t'i referohemi si "tatimet Shqiptare").

(b) Në rastin e Shtetit X:

- (i) tatimi mbi të ardhurat e individëve;
- (ii) tatimi mbi korporatat;
- (iii) tatimet mbi pronësinë mbi tokën;
- (iv) tatimi mbi ndërtesat;
- (v) tatimi mbi biznesin lokal.

(në vijim do t'i referohemi si "tatimet e Shtetit X").

4. Marrëveshja do të zbatohet gjithashtu për tatime të njëllajta ose esencialisht të ngjashme të cilat do të vendosen pas datës së nënshkrimit të kësaj Marrëveshje, si shtojcë ose në vend të tatimeve egzistuese. Autoritetet kompetente të Shteteve Kontraktuese do të njoftojnë njëri tjetrin për çdo ndryshim thelbësor që është bërë në ligjet e tyre tatimore.

NENI 3

PERCAKTIME TE PERGJITHSHME

1. Për qëllimet e kësaj Marrëveshje, përderisa përmbajtja të mos e kërkojë ndryshe:

(a) termi "Shqipëria" nënkupton Republikën e Shqipërisë, dhe i përdorur në sensin gjeografik, nënkupton territorin e Republikës së Shqipërisë, përfshirë ujrat teritoriale dhe hapsirën ajrore mbi to si edhe çdo zonë tej ujrave teritoriale të Republikës së Shqipërisë, e cila, në përputhje me të drejtën ndërkombëtare dhe me ligjet e Republikës së Shqipërisë, është një zonë brenda së cilës Republika e Shqipërisë mund të ushtrojë të drejta lidhur me tabanin detar, nëntokën dhe burimet e tyre natyrore;

(b) termi " shteti X" nënkupton Republikën e Shtetit X,dhe kur përdoret në sensin gjeografik, përfshin edhe ujrat territoriale atje, tabanin detar dhe nëntokën e zonave detare përtej ujrave territoriale, mbi të cilat Shteti X ushtron të drejtat sovrane, në përputhje me të drejtën ndërkombëtare për qëllim të zbulimit dhe shfrytëzimit të burimeve natyrore;

(c) termat "një Shtet Kontraktues" dhe "Shteti tjetër Kontraktues" nënkuptojnë Shqipërinë ose Shtetin X, siç e kërkon përmbajtja;

(d) termi "person" përfshin një individ, një shoqëri dhe çdo grup tjetër personash;

(e) termi "kompani" (shoqëri) nënkupton çdo trup korporativ ose çdo ent që trajtohet si person juridik për qëllime tatimore;

(f) termat "sipërmarrje e një Shteti Kontraktues" dhe "sipërmarrje e Shtetit tjetër Kontraktues" nënkuptojnë respektivisht një sipërmarrje të ushtruar nga një rezident i një Shteti Kontraktues dhe një sipërmarrje të ushtruar nga një rezident i Shtetit tjetër Kontraktues;

(g) termi "tatim" nënkupton tatimin Shqiptar ose tatimin e Shtetit X, siç e kërkon përmbajtja;

(h) termi "trafik ndërkombëtar" nënkupton çdo transport me anije apo avion apo mjet të transportit rrugor që operohet nga një sipërmarrje që ka vendin e drejtimit efektiv në një Shtet Kontraktues, përveç kur anija, avjoni ose mjete i transportit rrugor, vepron vetëm midis vendeve të ndodhura në territorin e Shtetit tjetër Kontraktues;

(i) termi "autoritet kompetent" nënkupton:

i) në rastin e Shtetit X, Ministrin e Financave ose përfaqësuesin e autorizuar prej tij; dhe

ii) në rastin e Shqipërisë, Drejtorinë e Përgjithshme të Tatimeve.

(j) termi "nënshtetas" nënkupton:

i) çdo individ që zotëron nënshtetësinë e një Shteti Kontraktues;

ii) çdo person juridik, ortakëri ose shoqatë që gëzon statusin si e tillë nga ligjet në fuqi në një Shtet Kontraktues;

2. Përsa i përket zbatimit të Marreveshjes nga një Shtet Kontraktues, çdo term i pa përcaktuar këtu, përderisa përmbajtja të mos e kërkojë ndryshe, do të ketë kuptimin që i është dhënë sipas legjislacionit të atij Shteti lidhur me tatimet e të cilit zbatohet Marreveshja. Çdo kuptim në bazë të ligjeve tatimore të atij Shteti ka përparësi ndaj kuptimeve të tjera që mund ti jepen termit nga ligje të tjera të atij Shteti.

NENI 4

REZIDENTI

1. Për qëllime të kësaj Marreveshje termi "rezident i një Shteti Kontraktues" nënkupton çdo person që, sipas ligjeve të atij Shteti, është subjekt i tatimeve atje për shkak të vendbanimit, rezidencës, vendit të drejtimit apo çdo kriteri tjetër të një natyre të ngjashme.

2. Kur për shkak të dispozitave të paragrafit 1, një individ është rezident i të dy Shteteve Kontraktues, atëhere statusi i tij do të përcaktohet si vijon:

(a) ai do të konsiderohet rezident i Shtetit në të cilin ai ka një banesë të përhershme në dispozicion të tij; nëqoftëse ai ka një banesë të përhershme në dispozicion të tij në të dy Shtetet, ai do të konsiderohet rezident i Shtetit me të cilin interesat e tij personale dhe ekonomike janë të lidhura më ngushtë (qendra e interesave jetike);

(b) nëqoftë se Shteti në të cilin ai ka qendrën e interesave jetike nuk mund të përcaktohet, ose nëqoftëse ai nuk ka një banesë të përhershme në dispozicion të tij në asnjërin Shtet, ai do të konsiderohet rezident i Shtetit në të cilin ai qëndron zakonisht;

(c) nëqoftëse ai qëndron rregullisht në të dy Shtetet ose në asnjërin prej tyre, ai do të konsiderohet rezident i Shtetit në të cilin ai është nënshtetas;

(d) nëqoftëse ai është nënshtetas i të dy Shteteve ose i asnjërit prej tyre, autoritetet kompetente të Shteteve Kontraktues do ta zgjidhin këtë çështje me mirëkuptim reciprok.

3. Kur për shkak të dispozitave të paragrafit 1, një person jo individ është rezident i të dy Shteteve Kontraktues, atëherë ai do të konsiderohet rezident i Shtetit në të cilin është vendosur vendi i drejtimit efektiv të tij.

NENI 5

SELIA E PERHERESHME

1. Për qëllime të kësaj Marrëveshje termi "seli e përherëshme" nënkupton një vend fiks biznesi nëpërmjet të cilit ushtrohet tërësisht ose pjesërisht biznesi i një sipërmarrje.

2. Termi "seli e përherëshme" përfshin në veçanti:

- (a) një vend drejtimi;
- (b) një degë;
- (c) një zyrë;
- (d) një fabrikë;
- (e) një punishte;
- (f) një minierë, një pus naftë ose gazi ose çdo vend tjetër për shfrytëzimin e burimeve natyrore;
- (g) një fermë apo plantacion;
- (h) ambiente apo magazina të përdorura të përdorura si vende për shitje.

3. Termi "seli e përherëshme" gjithashtu përfshin një shesh ndërtimi, një konstruksion, një projekt montimi ose instalimi apo aktivitete mbikqyrjeje të lidhura me to, por vetëm kur sheshe, projekte apo aktivitete të tilla vazhdojnë për një periudhë ose periudha që në total i kalojnë nëntë muaj, brenda çdo periudhe 12 mujore;

4. Pamvarësisht nga dispozitat e mësipërme të këtij Neni, termi "seli e përherëshme" nuk do të përfshijë:

- (a) përdorimin e paisjeve apo objekteve vetëm për qëllime magazinimi ose ekspozimi të mallrave që i përkasin sipërmarrjes;
- (b) mbajtjen e një gjendje mallrash që i përkasin sipërmarrjes vetëm për qëllime magazinimi ose ekspozimi;
- (c) mbajtjen e një gjendje mallrash që i përkasin sipërmarrjes vetëm për qëllime përpunimi nga një sipërmarrje tjetër;
- (d) mbajtjen e një vendi fiks biznesi vetëm me qëllim blerjen e mallrave ose për mbledhje informacioni për sipërmarrjen;
- (e) mbajtjen e një vendi fiks biznesi vetëm për qëllim të ushtrimit, për sipërmarrjen, të çdo aktiviteti tjetër me karakter përgatitor ose ndihmës;
- (f) mbajtjen e një vendi fiks biznesi vetëm për çdo kombinim të aktiviteteve të përmendura në nën-paragrafët (a) deri (e), me kusht që aktiviteti në kompleks i këtij vendi fiks biznesi që rezulton nga ky kombinim të jetë i një karakteri përgatitor ose ndihmës.

5. Pamvarësisht nga dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2, kur një person - i ndryshëm nga një agjent me status të pavarur ndaj të cilit zbatohet paragrafi 7 - vepron në një Shtet Kontraktues në emër të një sipërmarrje të Shtetit tjetër Kontraktues, kjo sipërmarrje do të konsiderohet se ka një seli të

përhereshme në Shtetin Kontraktues të përmendur në fillim lidhur me çdo aktivitet që ai person ndërmerr për sipërmarrjen, nëqoftëse personi ka dhe zakonisht e ushtron në Shtetin e përmendur në fillim një autoritet për të përfunduar kontrata në emër të sipërmarrjes, përveç kur aktivitetet e këtij personi kufizohen në ato të përmendura në paragrafin 4 të cilat, edhe pse ushtrohen nëpërmjet një vendi fiks biznesi, nuk e bëjnë këtë vend fiks biznesi një seli të përherëshme sipas dispozitave të atij paragrafi.

6. Një sipërmarrje e një Shteti Kontraktues nuk do të konsiderohet se ka një seli të përherëshme në Shtetin tjetër Kontraktues vetëm për faktin se ajo ushtron biznesin në këtë Shtet tjetër nëpërmjet një ndërmjetesi, komisioneri të përgjithshëm apo çdo lloj agjenti tjetër me një status të pavarur, me kusht që të tillë persona veprojnë brenda kuadrit të zakonshëm të aktivitetit të tyre. Megjithatë, kur aktivitetet e një ndërmjetësi të tillë kryhen tërësisht ose thuajse tërësisht në emër të asaj sipërmarrje, ai (ndërmjetësi) nuk do të konsiderohet një agjent me një status të pavarur në kuptimin e këtij paragrafi.

7. Fakti që një kompani që është rezidente e një Shteti Kontraktues kontrollon ose kontrollohet nga një kompani që është rezidente e Shtetit tjetër Kontraktues, ose që ushtron aktivitet në atë Shtet tjetër (nëpërmjet një selie të përherëshme ose në forma të tjera), nuk përbën në vetvete arësye të mjaftueshme për ta konsideruar një kompani seli të përherëshme të tjetrës.

NENI 6

TE ARDHURAT NGA PASURIA E PALUAJTSHME

1. Të ardhurat e realizuara nga një rezident i një Shteti Kontraktues nga pasuria e paluajtshme (përfshirë të ardhurat nga bujqësia dhe pyjet) të vendosura në Shtetin tjetër Kontraktues mund të taten në këtë Shtet tjetër.

2. Termi "pasuri e paluajtshme" do të ketë kuptimin që ka sipas ligjit të Shtetit Kontraktues ku është vendosur prona në fjalë. Në çdo rast ky term do të përfshijë pasuritë aksesore të pasurisë së paluajtshme, inventarin e gjallë dhe paisjet e përdorura në bujqësi e në pyje, të drejtat ndaj të cilave zbatohen dispozitat e legjislacionit të përgjithshëm lidhur me pronën mbi tokën, uzufukti i pasurive të paluajtshme dhe të drejtat ndaj pagesave fikse ose variabël për shfrytëzimin ose të drejtën për të shfrytëzuar vendburimet minerare dhe burime e pasuri të tjera natyrore. Anijet, varkat dhe avionët nuk konsiderohen pasuri e paluajtshme.

3. Dispozitat e paragrafit 1 do të zbatohen edhe ndaj të ardhurave të realizuara nga përdorimi direkt, dhënia me qera, ose përdorimi në çdo formë tjetër i pasurive të paluajtshme.

4. Dispozitat e paragrafëve 1 dhe 3 do të zbatohen gjithashtu ndaj të ardhurave nga pasuria e paluajtshme e një sipërmarrje dhe ndaj të ardhurave nga pasuria e paluajtshme e përdorur për kryerjen e shërbimeve personale të pavarura.

NENI 7

FITIMET NGA BIZNESI

1. Fitimet e një sipërmarrje të një Shteti Kontraktues do të taten vetëm në atë Shtet përveç kur sipërmarrja ushtron aktivitet në Shtetin tjetër Kontraktues nëpërmjet një selie të përherëshme të vendosur aty. Nëqoftëse sipërmarrja ushtron aktivitetin në mënyrën e sipërpërmendur, fitimet e

sipërmarrjes mund të taten në Shtetin tjetër por vetëm ajo pjesë e tyre që i atribuohet asaj selije të përherëshme.

2. Pa cënuar dispozitat e paragrafit 3 të këtij Neni, kur një sipërmarrje e një Shteti Kontraktues ushtron biznes në Shtetin tjetër Kontraktues nëpërmjet një selie të përherëshme të vendosur aty, atëhere në secilin Shtet Kontraktues selisë së përherëshme do t'i atribuohen fitimet që ajo do të realizonte sikur të ishte një sipërmarrje e veçantë dhe e pavarur që do të vepronte në të njëjtin aktivitet ose në aktivitete të ngjashme, nën kondita të njehta ose të ngjashme, tërësisht e pavarur nga sipërmarrja seli e përherëshme e së cilës ajo është.

3. Në percaktimin e fitimeve të një selie të përherëshme, lejohet zbritja e shpenzimeve që janë kryer për qëllimet e biznesit të selisë së përherëshme, përfshirë shpenzimet e përgjithshme administrative dhe ekzekutive të kryera si në Shtetin ku ndodhet selia e përherëshme ashtu edhe gjatë.

4. Përderisa për percaktimin e fitimeve që do t'i atribuohen një selie të përherëshme në një Shtet Kontraktues është përdorur metoda e ndarjes së fitimeve totale të sipërmarrjes në pjesët e saj të ndryshme, dispozitat e paragrafit 2 nuk e pengojnë atë Shtet Kontraktues për percaktimin e fitimeve që do të taten me një metodë të tillë, siç mund të jetë vepruar zakonisht; megjithatë, metoda e ndarjes e adoptuar, duhet të jetë e tillë që rezultati të përputhet me parimet që përmban ky Nen.

5. Asnjë fitim nuk mund t'i atribuohet një selie të përherëshme vetëm për faktin se kjo seli e përherëshme blen mallra për sipërmarrjen.

6. Për qëllimet e paragrafëve të mësipërm, fitimet që do t'i atribuohen selisë së përherëshme do të percaktohen me të njëjtën metodë vit pas viti, përderisa të mos ketë arsye të forta për të vepruar ndryshe.

7. Kur fitimet përmbajnë elementë të të ardhurave që trajtohen veças në Nene të tjera të kësaj Marreveshje, atëhere dispozitat e atyre Neneve nuk do të ndikohen nga dispozitat e këtij Neni.

NENI 8

TRANSPORTI NDERKOMBETAR

1. Fitimet nga veprimtaria e anijeve apo avjonëve në trafikun ndërkombëtar do të taten vetëm në Shtetin Kontraktues ku ndodhet vendi i drejtimit efektiv të sipërmarrjes.

2. Nëse vendi i drejtimit efektiv i një sipërmarrje detare ndodhet në bordin e një anije, atëhere ajo do të konsiderohet e vendosur në Shtetin Kontraktues në të cilin ndodhet porti i qëndrimit të zakonshëm të anijes, ose, nëse nuk ka një port të tillë, në Shtetin Kontraktues rezident i të cilit është operuesi i anijes.

3. Dispozitat e paragrafit 1 të këtij Neni, do të zbatohen gjithashtu ndaj fitimeve të realizuara nga pjesmarrja në një bashkësi, një biznes të përbashkët apo në një agjensi ndërkombëtare transporti.

NENI 9

SIPERMARRJE TE LIDHURA

1. Kur:

- (a) një sipërmarrje e një Shteti Kontraktues merr pjesë direkt ose indirekt në drejtimin, kontrollin ose kapitalin e një sipërmarrje të Shtetit tjetër Kontraktues, ose
- (b) të njejtët persona marrin pjesë direkt ose indirekt në drejtimin, kontrollin apo kapitalin e një sipërmarrje të një Shteti Kontraktues dhe të një sipërmarrje të Shtetit tjetër Kontraktues,

dhe në secilin rast kushtet që janë pranuar ose që janë diktuar midis dy sipërmarrjeve në mardhënjet e tyre tregtare apo financiare ndryshojnë nga ato që do të vendoseshin midis sipërmarrjeve të pavarura, atëherë çdo fitim që do të realizohej nga njëra sipërmarrje, por që për shkak të lidhjeve të veçanta të përmendura në fillim nuk është realizuar, mund të përfshihet në fitimet e asaj sipërmarrje dhe të tatohet normalisht.

2. Kur një Shtet Kontraktues përfshin në fitimet e një sipërmarrje të atij Shteti - dhe i taton ato normalisht - fitime për të cilat një sipërmarrje e Shtetit tjetër Kontraktues është rënduar me tatim në atë Shtet tjetër dhe fitimet e përfshira në këtë mënyrë janë fitime që do të ishin realizuar nga sipërmarrja e Shtetit të përmendur në fillim nëse konditat e krijuara midis dy sipërmarrjeve kanë qenë ato që do të vendoseshin midis sipërmarrjeve të pavarura, atëherë ai Shtet tjetër do të bëjë një rregullim në masën e duhur të shumës së tatimit të vendosur në atë Shtet mbi këto fitime. Në përcaktimin e rregullimeve të tilla duhet t'i kushtohet vëmendje edhe dispozitave të tjera të kësaj Marreveshje.

NENI 10

DIVIDENTET

1. Dividentët e paguar nga një kompani që është rezidente e një Shteti Kontraktues një rezidenti të Shtetit tjetër Kontraktues mund të taten në këtë Shtet tjetër.

2. Megjithatë, të tillë dividendë mund të taten gjithashtu në Shtetin Kontraktues rezidente e të cilit është kompania paguese e dividendeve dhe në përputhje me ligjet e këtij Shteti, por nëse marrësi është pronari përfitues i dividendëve tatimi i ngarkuar nuk do të kalojë 10 përqind të shumës bruto të dividendëve. Autoritetet kompetente të Shteteve Kontraktuese do të zgjidhin me mirëkuptim reciprok mënyrën e aplikimit të këtij kufizimi. Dispozitat e këtij paragrafi nuk do të kenë efekt mbi tatimin e kompanisë lidhur me fitimet nga të cilat janë paguar dividendët.

3. Në funksion të këtij Neni, termi "dividentë" nënkupton të ardhurat nga aksionet e çdo lloji, ose të drejta të tjera, që nuk janë kërkesa borxhi, pjesmarrja në fitime, si edhe të ardhurat nga të drejta të tjera korporative që i nënshtrohen të njëjtit trajtim tatimor si të ardhurat nga aksionet nga ligjet e Shtetit rezidente e të cilit është kompania që bën shpërndarjen e dividendeve.

4. Dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2 të këtij Neni nuk do të zbatohen nëse pronari përfitues i dividendeve, duke qenë rezident i një Shteti Kontraktues, ushtron aktivitet në Shtetin tjetër Kontraktues rezidente e të cilit është kompania paguese e dividendëve, nëpërmjet një selie të përherëshme të vendosur aty, ose kryen në atë Shtet tjetër shërbime personale të pavarura nga një bazë fikse të vendosur aty, dhe zotërimi lidhur me të cilin janë paguar dividendët është efektivisht i lidhur me këtë

seli të përhereshme ose bazë fikse. Në këtë rast do të zbatohen dispozitat e Nenit 7 ose Nenit 14, si të paraqitet rasti.

5. Kur një kompani që është rezidente e një Shteti Kontraktues realizon fitime ose të ardhura nga Shteti tjetër Kontraktues, ky Shtet tjetër mund të mos zbatojë tatim mbi dividendët e paguar nga kompania, përveç kur këto dividendë i paguhen një rezidenti të Shtetit tjetër ose kur zotërimi lidhur me të cilin janë paguar dividendët është efektivisht i lidhur me një seli të përhereshme ose një bazë fikse të vendosur në këtë Shtet tjetër. Subjekt i tatimit mbi fitimet e pashpërndara nuk janë gjithashtu as fitimet e pashpërndara të kompanisë, edhe sikur dividendët e paguar ose fitimet e pashpërndara konsistojnë tërësisht ose pjesërisht si fitime apo të ardhura të realizuara në këtë Shtet tjetër.

NENI 11

INTERESAT

1. Interesat që krijohen në një Shtet Kontraktues dhe i paguhen një rezidenti të Shtetit tjetër Kontraktues mund të tatonen në këtë Shtet tjetër.

2. Megjithatë, këto interesa mund të tatonen edhe në Shtetin Kontraktues ku ato krijohen dhe në përputhje me ligjet e këtij Shteti, por kur marrësi është pronari përfitues i interesave tatimi i zbatuar nuk duhet të kalojë 10 përqind të shumës bruto të interesit. Autoritetet kompetente të Shteteve Kontraktuese do të vendosin me mirëkuptim reciprok mënyrën e zbatimit të këtij kufizimi.

3. Pamvarësisht nga dispozitat e paragrafit 2, interesat e krijuara në një Shtet Kontraktues do të përjashtohen nga tatimi në atë Shtet nëqoftëse paguesi i interesit është Qeverija e atij Shteti Kontraktues ose një autoritet lokal atje.

4. Termi "interesa" në kuptimin e përdorur në këtë Nen nënkupton të ardhurat nga kërkesat e borxhit të çdo lloji, të siguruara ose jo me hipotekim ndaj pasurive, dhe që e kanë ose jo të drejtën e pjesmarrjes në fitimet debitorit, dhe në veçanti të ardhurat nga bonot e thesarit dhe obligacionet, përfshirë çmimet dhe shpërblimet që i shtohen këtyre bonove dhe obligacioneve.

5. Dispozitat e paragrafeve 1 dhe 2 të këtij Neni nuk do të zbatohen nëqoftëse pronari përfitues i interesave, duke qenë një rezident i një Shteti Kontraktues, ushtron biznes në Shtetin tjetër Kontraktues ku krijohen interesat, nëpërmjet një selie të përhereshme të vendosur aty, ose kryen në atë Shtet tjetër shërbime personale të pavarura nga një bazë fikse të vendosur aty, dhe kërkesa e huasë lidhur me të cilën paguhet interesi është efektivisht e lidhur me këtë seli të përhereshme ose bazë fikse. Në këtë rast do të zbatohen dispozitat e Nenit 7 ose Nenit 14, si të paraqitet rasti.

6. Interesat do të konsiderohen se krijohen në një Shtet Kontraktues kur paguesi është vetë ai Shtet, një autoritet lokal ose një rezident i atij Shteti. Megjithatë, kur personi që paguan interesat, qoftë ose jo rezident i njërit Shtet Kontraktues, ka në njërin Shtet Kontraktues një seli të përhereshme ose një bazë fikse në lidhje me të cilën ka lindur huaja për të cilën paguhet interesi, dhe këto interesa krijohen nga kjo seli e përhereshme ose bazë fikse, atëherë këto interesa do të konsiderohen se janë krijuar në Shtetin ku është vendosur selia e përhereshme ose baza fikse.

7. Kur, për shkak të lidhjeve të veçanta midis paguesit dhe pronarit përfitues të interesave ose midis të dyve dhe personave të tretë, shuma e interesave, bazuar në huanë për të cilën ato paguhen, e kalon

shumën mbi të cilën duhej të ishte rënë dakort midis pagesit dhe pronarit përfitues në mungesë të mardhënjeve të tilla, dispozitat e këtij Neni do të zbatohen vetëm mbi shumën e përmendur në fund. Në këtë rast, pjesa që kalon pagesën normale do të mbetet e tatueshme në përputhje me ligjet e sejcilit Shtet Kontraktues, duke patur parasysh edhe dispozitat e tjera të kësaj Marreveshje.

NENI 12

TE ARDHURAT NGA E DREJTA E AUTORIT (HONORARET)

1. Honoraret (të ardhurat nga e drejta e autorit) që krijohen në një Shtet Kontraktues dhe i paguhen një rezidenti të Shtetit tjetër Kontraktues mund të taten në këtë Shtet tjetër.
2. Megjithatë, këto të ardhura mund të taten gjithashtu në Shtetin Kontraktues ku krijohen dhe në përputhje me ligjet e këtij Shteti, por nëse marrësi është pronari përfitues i honorareve, tatimi i ngarkuar nuk duhet të kalojë 10 përqind të shumës bruto të honorarit. Autoritetet kompetente të Shteteve Kontraktuese do të vendosin me mirëkuptim reciprok për mënyrën e zbatimit të këtij kufizimi.
3. Termi "honorare" nën dispozitat e këtij Neni nënkupton pagesat e çdo lloji marra si shpërblim për përdorimin ose të drejtën e përdorimit të së drejtës së autorit për punimet letrare, artistike ose shkencore, përfshirë filmat kinematografikë dhe regjistrimet për trasmetime radio-televizive, çdo patentë, markë tregtare, skicë ose model, plan, proces ose formulë sekrete, ose për përdorimin, ose për të drejtën e përdorimit të informacioneve lidhur me eksperiencën industriale tregtare apo shkencore.
4. Dispozitat e paragrafëve 1 dhe 2 nuk do të zbatohen nëse pronari përfitues i honorareve, duke qenë rezident i një Shteti Kontraktues, ushtron biznes në Shtetin tjetër Kontraktues ku krijohen honoraret, nëpërmjet një selie të përhereshme të vendosur aty, ose kryen në atë Shtet tjetër shërbime personale të pavarura nga një bazë fikse të vendosur aty, dhe e drejta ose prona lidhur me të cilën paguhen honoraret është efektivisht e lidhur me këtë seli të përhereshme ose bazë fikse. Në këtë rast do të zbatohen dispozitat e Nenit 7 ose Nenit 14, si të paraqitet rasti.
5. Honoraret do të konsiderohet se krijohen në një Shtet Kontraktues kur pages është vetë ai Shtet, një nënndarje politike, një autoritet lokal ose një rezident i atij Shteti. Megjithatë, kur personi që paguan honoraret, qoftë ose jo rezident i një Shteti Kontraktues, ka në njërin Shtet Kontraktues një seli të përhereshme ose një bazë fikse në lidhje me të cilën ka lindur e drejta e pagimit të honorareve, dhe këto honorare kanë lindur nga kjo seli e përhereshme ose bazë fikse, atëhere këto honorare do të konsiderohen se kanë lindur në Shtetin Kontraktues ku është vendosur selija e përhereshme ose baza fikse.
6. Kur për shkak të lidhjeve të veçanta midis pagesit dhe pronarit përfitues ose midis të dyve dhe personave të tretë, shuma e honorareve, duke patur parasysh përdorimin, të drejtën apo informacionin për të cilin ato janë paguar, e kalon shumën për të cilën do të ishte rënë dakort midis pagesit dhe pronarit përfitues në mungesë të mardhënjeve të tilla, atëhere dispozitat e këtij Neni do të zbatohen mbi shumën e përmendur në fund. Në një rast të tillë shuma e shpërblimit që kalon shpërblimin normal mbetet e tatueshme sipas ligjeve përkatëse të sejcilit Shtet Kontraktues, duke patur parasysh dispozitat e tjera të kësaj Marreveshje.

NENI 13

FITIMET NGA TJETERSIMI I KAPITALIT

1. Fitimet e realizuara nga një rezident i një Shteti Kontraktues nga tjetërsimi i pasurive të paluajtshme që i referohen Nenet 6 të kësaj Marrëveshje dhe të vendosura në Shtetin tjetër Kontraktues mund të taten në këtë Shtet tjetër.

2. Fitimet nga tjetërsimi i pasurive të luajtshme që bëjnë pjesë në pasuritë e biznesit të një selie të përherëshme që një sipërmarrje e një Shteti Kontraktues ka në Shtetin tjetër Kontraktues ose i pasurive të luajtshme që i përkasin një baze fikse që një rezident i një Shteti Kontraktues ka në Shtetin tjetër Kontraktues për të kryer shërbime personale të pavarura, përfshirë edhe fitimet nga tjetërsimi i vetë selisë së përherëshme (vetëm ose bashkë me sipërmarrjen) ose i bazës fikse, mund të taten në këtë Shtet tjetër.

3. Fitimet e realizuara nga tjetërsimi i anijeve, avionëve ose mjeteve të transportit rrugor që veprojnë në trafikun ndërkombëtar ose i pasurive të luajtshme që i përkasin veprimtarisë së këtyre anijeve, avionëve apo mjeteve të transportit rrugor do të taten vetëm në Shtetin Kontraktues në të cilin ndodhet vendi i drejtimit efektiv të sipërmarrjes.

5. Fitimet nga tjetërsimi i çdo pasurie që nuk mbulohet nga paragrafet e mëparshëm të këtij Neni mund të taten në Shtetin Kontraktues ku është rezident përfituesi.

NENI 14

SHERBIMET PERSONALE TE PAVARURA

1. Të ardhurat e realizuara nga një individ i cili është rezident i një Shteti Kontraktues lidhur me shërbime profesionale ose aktivitete të tjera të një karakteri të pavarur do të taten vetëm në atë Shtet përveç në rrethanat që vijojnë, kur të ardhura të tilla mund të taten gjithashtu edhe në Shtetin tjetër Kontraktues:

(a) nëse ai ka një baze fikse në dispozicion të tij në Shtetin tjetër Kontraktues që rregullisht i shërben atij për të kryer aktivitetet e tij; në këtë rast, vetëm ajo pjesë e të ardhurave që i atribuohen kësaj baze fikse mund të taten në këtë Shtet tjetër Kontraktues; ose

(b) nëse qëndrimi i tij në Shtetin tjetër Kontraktues është për një periudhë ose periudha që në total arrijnë ose kalojnë 183 ditë në çdo periudhë 12-mujore që fillon ose përfundon në vitin përkatës kalendarik; në këtë rast, vetëm ajo pjesë e të ardhurave të realizuara nga aktivitetet e tij të kryera në këtë Shtet tjetër mund të taten në këtë Shtet tjetër.

2. Termi "shërbime profesionale" përfshin në veçanti aktivitetet e pavarura shkencore, letrare, artistike, arsimore apo mësimdhënjeje si dhe aktivitetet e pavarura të mjekëve, avokatëve, inxhinjereve, arkitektëve, dentistëve dhe llogaritarëve.

NENI 15

SHERBIMET PERSONALE TE VARURA

1. Pa çenuar dispozitat e Neneve 16, 18 dhe 19, pagat dhe shpërblime të tjera të ngjashme që përfitohen nga një rezident i një Shteti Kontraktues nga punësimi i tij do të taten vetëm në këtë Shtet Kontraktues, përveç kur puna është ushtruar në Shtetin tjetër Kontraktues. Nëse puna ushtrohet në

këtë mënyrë (pra në Shtetin tjetër Kontraktues), atëhere këto të ardhura mund të taten në këtë Shtet tjetër.

2. Përjashtuar dispozitat e paragrafit 1, shpërblimet e përfituara nga një rezident i një Shteti Kontraktues lidhur me punën e ushtruar në Shtetin tjetër Kontraktues do të taten vetëm në Shtetin e përmendur në fillim nëqoftëse plotësohen të gjitha konditat e mëposhtëme:

(a) përfituesi (marrësi) është prezent në Shtetin tjetër për një periudhë ose periudha që nuk i kalojnë në total 183 ditë në vitin fiskal përkatës; dhe

(b) shpërblimi paguhet nga, ose në emër të, një punëdhënësi që nuk është rezident i Shtetit tjetër; dhe

(c) shpërblimi nuk ka lindur nga një seli e përherëshme ose bazë fikse që punëdhënësi ka në Shtetin tjetër.

3. Pamvarësisht nga dispozitat e mëpareshme të këtij Neni, shpërblimet e realizuara nga një rezident i një Shteti Kontraktues lidhur me punën e ushtruar në bordin e një anije ose avioni që vepron në trafikun ndërkombëtar, mund të taten në Shtetin Kontraktues në të cilin ndodhet qendra efektive e drejtimit të sipërmarrjes.

NENI 16

SHPERBLIMET E DREJTOREVE

Shpërblimet e drejtorëve dhe pagesa të tjera të ngjashme të realizuara nga një rezident i një Shteti Kontraktues në pozitën e tij si anëtar i këshillit të drejtorëve ose çdo organi të ngjashëm të një shoqërije që është rezident i Shtetit tjetër Kontraktues, mund të taten në këtë Shtet tjetër.

NENI 17

ARTISTET DHE SPORTISTET

1. Pamvarësisht nga dispozitat e Neneve 14 dhe 15, të ardhurat e realizuara nga një rezident i një Shteti Kontraktues si një artist, si aktor theatri, kinematografie, radio-televizioni, muzikant, apo si sportist, nga aktiviteti i tij personal si i tillë, i ushtruar në Shtetin tjetër Kontraktues, mund të taten në këtë Shtet tjetër.

2. Kur të ardhurat lidhur me aktivitetet personale të ushtruara nga një artist ose sportist në pozitën e tij si i tillë realizohen jo direkt nga sportisti apo artisti por nga një person tjetër, këto të ardhura, pamvarësisht nga dispozitat e Neneve 7, 14 dhe 15, mund të taten në Shtetin Kontraktues në të cilin janë ushtruar aktivitetet e artistit apo sportistit.

3. Të ardhurat e realizuara nga artistët ose sportistët që janë rezidentë të një Shteti Kontraktues do të përjashtohen nga tatimi në Shtetin tjetër Kontraktues në të cilin këto aktivitete ushtrohen nëqoftëse aktivitetet ushtrohen brenda kuadrit të një vizite që kryesisht mbështetet nga njëri apo të dy Shtetet Kontraktuese, ose nga nënndarje politike apo administrative, autoritete lokale apo institucione publike atje. Në një rast të tillë, të ardhurat taten vetëm në Shtetin Kontraktues rezident i të cilit është artisti ose sportisti.

NENI 18

PENSIONET

Pensionet dhe shpërblime të tjera të ngjashme që krijohen në një Shtet Kontraktues dhe i paguhen një rezidenti të Shtetit tjetër Kontraktues lidhur me punësimin e tij në të kaluarën do të tatohen vetëm në atë Shtet.

NENI 19 SHERBIMET QEVERTARE

1. (a) Shpërblimet, të ndryshme nga pensionet, të paguara nga një Shtet Kontraktues, një nënndarje politike apo nga një Autoritet Lokal atje një individ lidhur me shërbimet që ai i ka kryer atij Shteti, nënndarje politike apo autoriteti do të tatohen vetëm në atë Shtet.

(b) Megjithatë, këto shpërblime do të tatohen vetëm në Shtetin tjetër Kontraktues nëse shërbimet janë kryer në atë Shtet dhe individ është rezident i atij Shteti, i cili (individ):

(i) është nënështetas i atij Shteti; ose

(ii) nuk është bërë rezident i atij Shteti vetëm për qëllim të kryerjes së shërbimeve.

2. (a) Çdo pension i paguar nga, apo prej fondeve të krijuara, prej një Shteti Kontraktues ose një nënndarje politike apo administrative ose një autoritet lokal atje, një individ lidhur me shërbimet e kryera atij Shteti ose nënndarje apo autoriteti do të tatohen vetëm në atë Shtet.

(b) Megjithatë, këto pensione do të tatohen vetëm në Shtetin tjetër Kontraktues nëse individ është nënështetas dhe rezident i atij Shteti.

3. Dispozitat e neneve 15, 16 dhe 18 do të zbatohen mbi shpërblimet dhe pensionet lidhur me shërbimet e kryera lidhur me një aktivitet biznesi të ushtruar nga një Shtet Kontraktues, një nënndarje politike apo autoritet lokal atje.

NENI 20

STUDENTET, PETAGOGET DHE KERKUESIT SHKENCORE

1. Një rezident i një Shteti Kontraktues që është përkohësisht prezent në Shtetin tjetër Kontraktues si një student në një universitet, kolegji ose shkollë si një specializant teknik apo biznesi, nuk do të tatohet në atë Shtet tjetër për çdo pagesë apo shpërblim që merr për të përballuar jetesën, arsimimin apo trajnimin, me kusht që pagesa apo shpërblime të tilla të kryhen nga burime jashtë këtij Shteti tjetër.

2. Të ardhurat që studentët ose specializantët realizojnë nga punësimi i përkohshëm në shtetin ku ata ndodhen për qëllime studimi apo specializimi, do të gëzojnë të njëjtat përjashtime apo lehtësi atimore si studentët apo specializantët vendas.

3. Kur një rezident i një Shteti Kontraktues i cili, me ftesë të një universiteti, kolegji ose institucioni tjetër shkencor që ndodhet në Shtetin tjetër Kontraktues, viziton këtë Shtet tjetër me qëllim vetëm të mësimdhënjes apo kërkimit shkencor për një periudhë që nuk i kalon dy vjet nuk do të tatohet në këtë Shtet tjetër për shpërblimet e marra për mësimdhënjen apo kërkimin shkencor, me kusht që të tilla shpërblime të jepen nga burime jashtë këtij Shteti tjetër.

4. Dispozitat e paragrafit 3 të këtij Neni nuk do të zbatohen ndaj të ardhurave të realizuara nga puna kërkimore e cila nuk kryhet për interesat publike por kryesisht për interesa personale të një personi apo personave të veçantë.

NENI 21

TE ARDHURA TE TJERA

1. Lloje të të ardhurave të një rezidenti të një Shteti Kontraktues, kudo që të krijohen, që nuk lidhen me artikujt e mëparshëm të kësaj Marrëveshje do të taten vetëm në atë Shtet.

2. Dispozitat e paragrafit 1 nuk do të zbatohen ndaj të ardhurave, që nuk janë të ardhura nga pasuria e paluajtshme të përcaktuara në paragrafin 2 të Nenit 6, nëse përfituesi i këtyre të ardhurave, duke qenë rezident i një Shteti Kontraktues, ushtron biznes në Shtetin tjetër Kontraktues nëpërmjet një selie të përherëshme të vendosur aty, ose kryen në atë Shtet tjetër shërbime personale të pavarura nga një bazë fikse e vendosur aty, dhe e drejta ose pasuria lidhur me të cilën paguhet shpërblimi është efektivisht e lidhur me këtë seli të përherëshme ose bazë fikse. Në këtë rast këto lloje të të ardhurave janë të tatueshme në këtë Shtet tjetër Kontraktues në përputhje me legjislacionin e tij.

NENI 22

KAPITALI

1. Kapitali i përfaqësuar nga pasuri të paluajtshme që i referohen Nenit 6, të zotëruara nga një rezident i një Shteti Kontraktues dhe të vendosura në Shtetin tjetër Kontraktues, mund të taten në këtë Shtet tjetër.

2. Kapitali i përfaqësuar nga pasuri të luajtshme që bëjnë pjesë në pasurinë e biznesit të një selie të përherëshme që një sipërmarrje e një Shteti Kontraktues ka në Shtetin tjetër Kontraktues ose nga pasuri të luajtshme që i përkasin një baze fikse në dispozicion të një rezidenti të një Shteti Kontraktues në Shtetin tjetër Kontraktues për kryerjen e shërbimeve personale të pavarura, mund të taten në këtë Shtet tjetër.

3. Kapitali i përfaqësuar nga anijet dhe avionët që veprojnë në trafikun ndërkombëtar, si dhe pasuritë e luajtshme që i përkasin aktivitetit të këtyre anijeve dhe avionëve, do të taten vetëm në Shtetin Kontraktues në të cilin ndodhet qendra e drejtimit efektiv të sipërmarrjes.

4. Të gjithë elementet e tjerë të kapitalit të një rezidenti të një Shteti Kontraktues do të taten vetëm në këtë Shtet.

NENI 23

ELEMINIMI I TATIMIT TE DYFISHTE

1. Kur një rezident i një Shteti Kontraktues realizon të ardhura ose zotëron kapitale, të cilat në përputhje me dispozitat e kësaj Marrëveshje mund të taten në Shtetin tjetër Kontraktues, Shteti Kontraktues i përmendur në fillim do të lejohet një reduktim nga tatimi mbi të ardhurat ose mbi kapitalin e atij rezidenti të një shume të barabartë me tatimin mbi të ardhurat ose mbi kapitalin e paguar në atë Shtet tjetër Kontraktues. Megjithatë, një reduktim i tillë nuk do të kalojë atë pjesë të tatimit mbi të ardhurat ose tatimit mbi kapitalin të llogaritur para dhënjes së reduktimit, që i atribuohet sipas rastit të ardhurave ose kapitalit që mund të taten në atë Shtet tjetër Kontraktues.

2. Kur në përputhje me çdo dispozitë të kësaj Marrëveshje të ardhurat e realizuara ose kapitali i zotëruar nga një rezident i një Shteti Kontraktues përjashtohet nga tatimi në atë Shtet Kontraktues, megjithatë ky Shtet, në llogaritjen e shumës së tatimit mbi pjesën e mbetur të të ardhurave ose të kapitalit të këtij rezidenti, mund të marrë në konsideratë, të ardhurat ose kapitalin e përjashtuar.

NENI 24

MOS-DISKRIMINIMI

1. Nënshetasit e një Shteti Kontraktues nuk do të jenë, në Shtetin tjetër Kontraktues, subjekt i ndonjë tatimi ose kërkesë të lidhur me të, që të jetë i ndryshëm ose më i rëndë se sa tatimi dhe kërkesat e lidhura me të, të cilave i nënshtrohen ose mund t'i nënshtrohen nënshetasit e këtij Shteti tjetër Kontraktues në rrethana të njëjta.

2. Tatimi i një selie të përherëshme që një sipërmarrje e një Shteti Kontraktues ka në Shtetin tjetër Kontraktues nuk do të jetë me pak i favorshëm në këtë Shtet tjetër Kontraktues se sa tatimi i ngarkuar ndaj sipërmarrjeve të këtij Shteti tjetër që ushtrojnë aktivitete të njëjta.

3. Përjashtuar rastet kur zbatohen dispozitat e paragrafit 1 të Nenit 9, paragrafit 7 të Nenit 11, ose paragrafit 6 të Nenit 12, interesat, honoraret dhe shpërblime të tjera të paguara nga një sipërmarrje e një Shteti Kontraktues një rezidenti të Shtetit tjetër Kontraktues, për efekt të përcaktimit të fitimeve të tatueshme të kësaj sipërmarrje, do të jenë të reduktueshme nën të njëjtat kondita njëlloj sikur ato t'i paguheshin një rezidenti të Shtetit të përmendur në fillim. Në mënyrë të ngjashme, çdo borxh i një sipërmarrje të një Shteti Kontraktues ndaj një rezidenti të Shtetit tjetër Kontraktues, për efekt të përcaktimit të kapitalit të tatueshëm të kësaj sipërmarrje, do të jetë i reduktueshëm nën të njëjtat kondita njëlloj sikur ajo të kishte kontraktuar me një rezident të Shtetit të përmendur në fillim.

4. Sipërmarrjet e një Shteti Kontraktues, kapitali i të cilave është totalisht ose pjesërisht i zotëruar apo kontrolluar, direkt ose indirekt nga një ose më shume rezidentë të Shtetit tjetër Kontraktues, nuk do të jenë në Shtetin e përmendur në fillim subjekt i ndonjë tatimi ose kërkesë të lidhur me të, që të jetë i ndryshëm ose më i rëndë se sa tatimi ose kërkesat e lidhura me të, të cilave i nënshtrohen ose mund t'i nënshtrohen sipërmarrje të tjera të ngjashme të Shtetit të përmendur në fillim.

NENI 25

PROÇEDURA E MIREKUPTIMIT RECIPROK

1. Kur një person mendon se veprimet e njërit apo e të dy Shteteve Kontraktuese e rëndojnë apo do ta rëndojnë atë me tatime që nuk janë në përputhje me dispozitat e kësaj Marrëveshje, pamvarësisht nga mënyrat e ankimit të parashikuara në legjislacionin e brendshëm të këtyre

Shteteve, ai mund t'ja paraqesë rastin e tij autoriteteve kompetente të Shtetit Kontraktues rezident i të cilit ai është, ose nëse çështja e tij ka të bëjë me paragrafin 1 të Nenit 24, ai mund t'ja paraqesë atë Shtetit Kontraktues nënshtetas i të cilit ai është. Çështja duhet të paraqitet brenda tre vjetëve nga njoftimi i parë lidhur me veprimin që ka rezultuar në tatimin që nuk është në përputhje me dispozitat e Konventës.

2. Autoriteti kompetent, nëse kërkesa i duket e justifikuar dhe ai vetë nuk e ka të mundur arritjen e një zgjidhje të kënaqshme, do të përpiqet t'a zgjidhë çështjen me mirkuptim reciprok me autoritetin kompetent të Shtetit tjetër Kontraktues, me synim shmangjen e tatimit që nuk është në përputhje me Marrëveshjen. Çdo marrëveshje e arritur do të zbatohet pamvarësisht nga limitet kohorë të përcaktuar nga ligjet e brendshme të Shteteve Kontraktuese.

3. Autoritet Kompetente të Shteteve Kontraktuese do të përpiqen që me mirkuptim reciprok të zgjidhin çdo vështirësi apo dyshim që lind nga interpretimi apo zbatimi i Marrëveshjes.

4. Autoritet kompetente të Shteteve Kontraktuese mund të komunikojnë me njëri tjetrin direkt me qëllim arritjen e mirëkuptimit në kuptimin e paragrafëve të mësipërm të këtij Neni.

NENI 26

SHKEMBIMI I INFORMACIONIT

1. Autoritetet kompetente të Shteteve Kontraktues do të shkëmbejnë informacionet e nevojshme për zbatimin e dispozitave të kësaj Marrëveshje ose të ligjeve të brendshme të Shteteve Kontraktuese lidhur me tatimet që mbulon Marrëveshja, përderisa ato tatime nuk janë në kundërshtim me Marrëveshjen, sidomos për parandalimin e mashtrimeve apo evazionit në këto tatime. Shkëmbimi i informacionit nuk kufizohet nga Nenet 1 dhe 2. Çdo informacion i marrë nga një Shtet Kontraktues do të trajtohet si sekret, në të njëjtën mënyrë si informacioni i marrë nën legjislacionin e brendshëm të atij. Megjithatë, nëse informacioni konsiderohet si sekret në Shtetin që e transmeton (jep) informacionin, ai do t'i serviret vetëm personave apo autoriteteve (përfshirë gjykatat dhe organet administrative) të përfshira në llogaritjen apo mbledhjen e tatimeve, me imponimin ose ndjekjet lidhur me shkeljet tatimore apo lidhur me ankesat ndaj tatimeve që mbulon Marrëveshja. Këto persona apo autoritete do ta përdorin informacionin vetëm për të tilla qëllime dhe mund ta servirin informacionin në procedurat apo vendimet gjyqësore.

2. Në asnjë rast dispozitat e paragrafit 1 të nuk të interpretohen në kuptimin që i imponojnë njërit prej Shteteve Kontraktues detyrimin:

- (a) të zbatojë masa administrative në ndryshim me ligjet dhe praktikat administrative të atij Shteti apo të Shtetit tjetër Kontraktues;
- (b) të japë informacione që ndalohen sipas ligjeve apo praktikës normale administrative të atij Shteti apo të Shtetit tjetër Kontraktues;
- (c) të japë informacione që mund të nxirrnin një secret tregtar, biznesor, industrial apo profesional ose proces tregtar apo informacione, zbulimi i të cilave do të ishte në kundërshtim me rendin publik.

NENI 27

FUNKSIONARET DIPLOMATIKE DHE KONSULLORE

1. Dispozitat e kësaj Marreveshje nuk çenojnë privilegjet fiskale të funksionareve diplomatikë dhe konsullorë që rrjedhin nga rregullat e përgjithshme të së drejtes ndërkombëtare apo nga dispozita të Marreveshjeve të vecanta.

NENI 28

HYRJA NE FUQI

1. Kjo Konventë do të hyjë në fuqi me shkëmbimin e instrumentave të ratifikimit dhe dispozitat e saj do të kenë efekt lidhur me të ardhurat e realizuara ose kapitalin e zotëruar më ose pas ditës së parë të Janarit të vitit kalendarik që pason atë të hyrjes në fuqi të Konventës. Për qëllimet e Nenit 27 (Shkëmbimi i informacionit), dispozitat e tij do të kenë efekt më dhe pas datës në të cilën Konventa hyn në fuqi.

NENI 29

PERFUNDIMI

Kjo Konventë do të mbetet në fuqi deri në përfundimin nga njëri Shtet Kontraktues. Secili Shtet Kontraktues mund të përfundojë Konventën pas 5 vjetësh pas vitit të hyrjes në fuqi duke dhënë njoftimin e përfundimit nëpërmjet kanaleve diplomatike, të paktën 6 muaj përpara përfundimit të çdo viti kalendarik. Në rast të tillë Konventa do të pushojë së pasuri efekt lidhur me të ardhurat e realizuara ose kapitalin e zotëruar më ose pas ditës së parë të Janarit që pason atë të dhënjes së njoftimit të përfundimit.

Bërë në Tiranë, më 21 Korrik, 2001, në dy kopjo në gjuhën Shqipe, gjuhën e shtetit X dhe në gjuhën Angleze, të trija tekstet me fuqi ligjore të barabartë, përveç në raste dyshimesh, në të cilat teksti në gjuhën Angleze do të ketë përparësi.

PER QEVERINE E

REPUBLIKES SE SHQIPERISE

PER QEVERINE E

SHTETIT X